

PÕHJARANNIK

ETTEVÕTJA ALLAN KALDOJA: USUN, ET NARVA ON JÄRGMISE KÜMNE AASTA JOOKSUL EESTI KIIREMINI ARENEV LINN/LK 7

46 700 püsilugejat (Eesti lugejauuring 2017)

LAUPÄEV, 21. oktoober 2017 Nr 172 (16328) Hind 0.90 €

GEOS
GRANITE **EG**
-25%
HAUAKIVID
HAUAPIIRDED
TEKSTI GRAVEERIMINE
TASUTA
HAUAPLAAT 40x25cm
koos graveerimisega **40€**
Jõhvi, Rakvere 16
33 40411, 53 066607
K-J, Järveküla tee 62
33 75137, 55 536536
Narva, Tallinna mnt 27
68 40264, 55 48072

VG
VIRU GRANIIT
KOGU GRANIIT
40% kuni 50%
GRAVEERIMINE
TASUTA
Jõhvi, Keskvaljak 4
(Tsentraal parkla all)
Teln. 5682 1733

REPO by **SORBES**®

ÜÜRILE ANDA
BÜROOPINNAD
PÜSSIS
AS Repo Vabrikud
tel 524 7381

Welcome on board! www.sorbesgroup.com

ILM

+2 ... +4°C

UUDISED

VIIENDIK VIILJA JÄÄB
PÕLLULE

Enim on Ida-Virumaa põldudel veel koristamata uba ja ka hernest kuni kolmandik, teraviljast võib põllule jääda-
gi kuni viiendik. **LK 2**

SEADUS: Ministeeriumi väitel saavad nikotiinisõltlased meditsiiniabi

Tubakast loobuma sunnitud vangid kaebavad abi puudumise üle

■ 1. oktoobrist hakkas Eesti vanglates kehtima suitsetamise keeld ning vangla territooriumile ei tohi tuua ka tubakatooteid. Viru vangla vangid kaebavad, et tubaka järele lõhnavad vanglatöötajad provotseerivad neid, ning küsivad, miks samal ajal pakutakse narkomaanidest vangidele metadoonravi.

ERIK KALDA
erikk@pohjarannik.ee

Pärast keelu kehtestamist on Põhjaranniku poole pöördunud mitmed kinnipeetavad, kes kaebavad, et suitsetajatesse suhtutakse hoolimatult.

Lehkavad vanglatöötajad

"Olen 40 aastat suitsetanud ja nüüd öeldakse, et enam ei tohi," teatas Oleg Kozlov, kes kannab Viru vanglas Harjumaal toime pandud kolmikmõrva eest eluaegset vangistust. Tema sõnul täidetakse sellekohast justiitsministri määrust valikuliselt, sest samal ajal kui vangidel on tubakatooteid omamine ja suitsetamine keelatud, käivad vanglatöötajad töö ajal ikkagi suitsetamas igal ajal, nagu soovivad. "Ja kui nad naasevad, siis lehivad nad tubaka järele, mis tähendab, et nad provotseerivad meid," sõnas Kozlov.

Tema sõnul ei suuda vanglaametnikud suitsetamisest loobuda ja neid peetakse nikotiinisõltlasteks, kuid kinnipeetavaid millegipärast sõltlasteks ei peeta. "Vanglas pole me saanud mingit abi või toetust, et oleks lihtsam suitsetamisest loobuda. Hakati jagama vaid õunu, aga neid anti ka neile, kes pole kunagi elus suitsu teinud. Kui pöördud arsti poole, sest osal inimestel on loobumisest tekkinud vaevused, siis naeratakse sind välja ja öeldakse, et mine minema, sul pole viga midagi," kaebas vang.

Justiitsministeeriumi pressiesindaja Dagne Mikhels kinnitas erinevalt kinnipeetavatest, et vangidele pakutakse nii nõustamist kui vajaduse korral ka nikotiinasendusravi.

Alates 1. oktoobrist on Viru vangla territooriumil suitsetamine keelatud ning vangla töötajad käivad tubakat tarvitamas vangla lähedal võpsikus. **MATTI KÄMÄRÄ**

vi. "Suitsetamine vangla territooriumil on keelatud nii vangidele kui vangla töötajatele. Ka vangla töötajatel on keelatud tuua tubakatooteid vangla territooriumile," sõnas Mikhels.

Pressiesindaja sõnul töötajad vangla sissepääsu ees ei suitseta. Põhjarannik sai sellele kinnituse vaatluse teel – vanglatöötajad käivad suitsetamas vangla sissepääsust umbes sadakond meetrit eemal. "Viru vangla töötajatest on viimastel andmetel suitsetajaid kümme või isegi vähem, nad käivad suitsetamas väljaspool vangla territooriumi. Oma vabal ajal või näiteks lõunapausi ajal väljaspool vangla territooriumi suitsetavast vanglatöötajast levida võib tubakalõhn on kahjuks paratamatus ja pole kindlasti mõeldud kellegi provotseerimiseks," sõnas Mikhels.

Narkomaanid saavad metadooni

Kinnipeetav Oleg Kozlov heidab uuele korrale ette ka seda, et näiteks narkootikumisõltlased saavad vanglas päevast päeva metadoonraviks, mis sisuliselt tähendab, et neile manustatakse

DAGNE MIHKELS

Oma vabal ajal või näiteks lõunapausi ajal väljaspool vangla territooriumi suitsetavast vanglatöötajast levida võib tubakalõhn on kahjuks paratamatus ja pole kindlasti mõeldud kellegi provotseerimiseks.

se regulaarselt narkootilist ainet. "Vanglas olevad narkomaanid käivad igal hommikul meditsiinosakonnas ja joovad ära kes suurema, kes väiksema osa metadooni. Ülejäänud osa päevast pole neid eriti näha, sest nad kas magavad või konutavad uimasena kusagil. Ma olen asja uurinud ja tegelikult on see tõestatud asi, et nikotiinisõltuvus on peaaegu samaväärne uimastisõltuvusega," kirjutas Kozlov, kelle sõnul on rahulolematuid vanglas praegu palju, kuid mingeid protestiaktisioone nad ette võtta ei saa, sest "meid pandaks kohe kambritesse kinni".

Mitmed vangid on tema sõnul pöördunud oma õiguste kaitseks eri instantsidesse, sealhulgas kohtusse. Järgmi-

sel nädalal arutab riigikohus ühe Viru vangla vangi taotlust tühistada justiitsministri suitsetamist keelav määrus selle õigustühisuse tõttu.

Õiguskantsler Ülle Madi-se on viidanud, et suitsetamise keelamine vanglates on põhiseadusega vastuolus. Õiguskantsleri hinnangul on suitsetajate õigusi võimalik piirata mittesuitsetajate tervise huvides vangla siseruumides, mis ei ole kohandatud selliselt, et suitsetajad mittesuitsetajate tervist märkimisväärselt ei ohustaks.

Ministeerium on selle peale vastanud, et on loomulik, et keelu põhiseaduspärasust kontrollitakse, ja lõpliku hinnangu sellele annab riigikohustu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium.

Toila valimiste võitja ei taha koalitsiooni-lepet

Toilas valimised võitnud valimisliit Ühtne Vald ei plaani praegu kellegagi koalitsioonilepet sõlmida ning räägib "laiapõhjalisest koalitsioonist", kuhu oleksid kaasatud kõik volikogusse kuuluvad nimekirjad.

"Tõenäoliselt tahaksime kaasata laiapõhjalise koalitsiooni kõik volikogu liikmed, kes tahavad koostööd teha. Elmises volikogus kah polnud koalitsiooni ja opositsiooni," rääkis praegune volikogu esimees Roland Peets, kes tõenäoliselt säilitab oma ametikoha ka uues volikogus.

Küsimusele, mida nad teiste on valmis laiapõhjalise koalitsiooni kuulumise eest loovutama, kas näiteks vallavanema või volikogu esimehe koha, vastas Peets, et selleks ei näe ta põhjust, kuna nende nimekirjal on volikogu ühekohaline enamus. Mis puutub aga volikogu komisjoni esimeeste kohtade jaotumist, siis sellele Peets konkreetselt ei vastanud, öeldes, et enne tuleb selgeks teha, missuguseid komisjone volikogu üldse vajab. "Sest selge on see, et põhitöö tehakse ära komisjonides ning volikogu istungitel käib nende vormistamine. Ta kinnitas, et kellegagi teistest volikokku pääsenud osapooltest neil siiski veel konkreetseid kõnelusi pole olnud. Ühtsel Vallas on 17-liikmelises volikogus 9 kohta.

Valimistel nelja kohaga teise tulemusena teinud sotsiaaldemokraatide esinumbri Etti Kagarovi pani muigama jutt laiapõhjalisest koalitsioonist, kus kõik juhtivad kohad jäävad samal ajal ühele nimekirjale. "Väga hea pakkumine!" muigas ta. "Eks see seis praegu selline ongi."

Kagarov lisas, et nad on omavahel olukorda arutanud ning "praegu saame me rääkida ainult endast kui tugevast opositsioonist, kuna mingeid ettepanekuid meile tehtud pole".

IRL sai valimistel ühe koha ning selle võtab sisse kunagine volikogu esimees ja endine vallavanem Tiit Salvan. Ta tunnistas, et on kohtunud kõigi osapooltega, kes valimised võitnud valimisliidust vähem mandaate said, ning olukorda arutanud. "Ma kardan, et sellest ei tule midagi välja," kommenteeris ta Ühtse Valla lootust opositsioonita volikogule. "Muidugi, kui teha mõistlike asju, siis saab alati valitsetud. Aga ikkagi tekivad kusa-gil konfliktikohad," sõnas ta.

Toila uus volikogu koguneb oma esimesele istungile 26. oktoobril. (PR)

Uudised

PÕLLUMAJANDUS: Pidev sadu ja pehmed põllud ei lase koristada

Viiendik vilja jääb põllule

■ Enim on Ida-Virumaa põldudel veel koristamata uba ja ka herne kuni kolmandik, teraviljast võib põllule jääda kuni viiendik.

KÜLLI KRIIS

kylli@pohjarannik.ee

"Hernest on koristamata umbes 20%, uba 25-30%, rapsi ehk 15 ja talinisu 15-20%," on Ida-Virumaa talupidajate liidu tegevjuht Arvo Aller hinnangulised numbrid välja arvutanud. "Kuni ilm vähegi kannatab, lumeni välja, püütakse kätte saada, mida vähegi annab. Täna jätsime isegi ühe koosoleku ära, sest ilm on ilus ja kõik on põllul."

Kogu põllumajandusaasta on tänavu veninud: kasvuaeg venis, koristus venib... Aasta tagasi olid septembri lõpuks kõik asjad koristatud.

"Kuivatid on 24/7 töös ja neil on topeitkoormus: õhuniiskus on nii suur, et kõigepealt tuleb kuivatada õhku ja alles siis saad hakata vilja kuivatama," rääkis Aller.

Kulud on suured, saak jääb osaliselt põllule, aga kõigil on kohustused pankade ja kokkustajate ees.

Alleri sõnul on paljud põllumehed praegu piiri peal – kuidas edasi? Kui saagid salves, siis hakatakse võlausaldajatega läbi rääkima ja seejärel saab tulevik selgemaks.

"Alla keskmise, väga palju alla keskmise oli see tänavune aasta," hindas Aller.

Kolm kuud ainsagi puhkepäevata

"Selleks aastaks valmis. Hurraa," teatas OÜ Lügenuse Agro ja Vendi aiandustalu peremees Aare Vent neljapäeva hilisõhtul Facebookis.

"Valmis" tähendab, et koristatud on nii kõõgivil kui teraja kaunvili – nii palju kui seda viimast koristada sai.

"Hernest ei saanud midagi, see põld on juba randaalitudki, uba veel vaatan, kas lähen koristama või mitte," rääkis ta.

Viimase, suvirapsipõllu koristus käis Saka kaldapealsel nagu õnnemäng: kahel pool olid taevast sünninud pil-

Pidev vihm on vilja maadligi surunud ja põllud pehmeks muutnud.

PEETER LILLEVÄLI

ved, põllu kohal heledam siiluke. Paar hektarit enne lõpu jõudis kõva sadu sinnagi, aga õnneks vaid viieks minutiks ja siis tõstis tuult, mis las kis põllu ära lõpetada.

"Kolm kuud järjest olen kuivatis olnud või koristanud, ühtegi puhkepäeva pole olnud," nentis Vent. "Kuivatamine on sel aastal väga raske olnud; hea, et on hoidlad, kus saab vilja hoida. Aga ega see seal lõputult seista saa – kui sul on angaris 500-600 tonni vilja ja näed, et see hakkab paari päeva pärast käest ära minema... Üks lõputu närvi de mäng on olnud."

Kõõgiviljast on maas veel vaid jupike hilist kapsast, mille pead alles pehmed. Kartul saadi ilusa ilmaga nädalaga üles ja nüüdseks on see enam vähem ära jahutatud. Talvekartul on ilus, varajase viimane ots ei taha seista, aga õnneks seda palju pole.

"Porgandil mädanikke ikka on, jahutame ja kuivatame seda praegu, lasen natuke seista, enne kui sorteerima hakame. Kaalikas ja peet tunduvad ilusad olevat, kõrvits samuti – rahe jäetud täpid on neil ilusti armistunud."

ARVO ALLER

Alla keskmise, väga palju alla keskmise oli see tänavune aasta.

Tänavuse aasta hindas Vent raskeks – üheks raskeks oma põllumeheaastate seas.

"Kõik oma kohustused saan siiski täidetud," kinnitas ta.

Hädasolijale tullakse appi

"Üle kolmandiku vilja on veel lõikamata," tõdes mitme suure põllumajandusettevõttega majandav Mihkel Olt. "Ju meie tehniline võimekus kombineerituna nende megavihmadega ei ole piisav. Täna on juba kaks korda sadanud."

Olt ei oska praeguse seisuga midagi loota ega arvata: "Olen nõutu. Suvinisu on osaliselt koristamata, suvirapsi ja uba pole üldse saanud koristada, enamik kanepit on samuti veel põllul. Jamad algasid 2014. aasta augustis piimakrii-

signa, praegu on juba neljanda hooaja lõpp, mis on täiesti ebanormaalne. Piimakriis sai selleks aastaks küll läbi, aga nüüd paneb koristusaeg sellise paugu, et... Suvel tundus asi juba üsna positiivne: viljad olid ilusad, piima hind ei langenud. Aga sooja ei tulnudki ja siis tuli vihm..."

Olt on tänulik headele naabritele Maire Uustalile ja Ain Regole, kes oma tehnikaga abis käisid. Rego lubas veelgi appi tulla, kui ilm koristada kannatab, Heiki Kuusmik samuti.

"Täna saatis Renno Nurmele mulle kanepipõllule kaks oma kombaini appi, aga sadas ju jälle... Lähengi praegu vaatama, ehk saame midagi veel ära teha," sõnas Olt eile pärastlõunal.

Sõiduplaani muudeti, ent ikka pole kõik sellega rahul

Alates 16. oktoobrist muutus Kohtla-Järve liinibusside sõiduplaan. Sõiduajad palusid muuta linnaelanikud: pärast seda kui 1. augustist suleti bussiliin nr 21, hakkasid paljud Jõhvi valla ja Kohtla-Järve linna elanikud kaebama sõiduraskuste üle, kuna bussidevahelised intervallid Jõhvi-Ahtme liinil kasvasid.

Kohtla-Järve linnavalitsuse transpordispetsialist Andrei Poludetkin andis portaalis ksjpanorama.eu teada, et koostöö vedajaga püüti lahendada Jõh-

vis Linda tänava kandis töötavate Kohtla-Järve elanike ning Puru haiglas töötavate, kuid Ahtme või Järve linnaosas elavate inimeste probleemi ning nüüdsest liiguvad bussid ühtlasemate intervallidega.

Ent kui sõiduplaani tehtud muudatused ühtede linnaelanike soove rahuldasi, siis teistele – nagu selgus – tekitasid need ebamugavusi. Seepärast tehakse Poludetkini sõnul sõiduplaani veel mõningaid väiksemaid muudatusi ning uuenenud sõiduplaan

hakkab kehtima 1. novembrist. Linnaliinide uue sõiduplaaniga saab tutvuda Kohtla-Järve linnavalitsuse kodulehel jaotises "Transport" või portaalis www.peatus.ee.

"Linna transpordivõrgu planeerimisel lähtume elanike vajadustest ja linnaelurve võimalustest," rääkis Poludetkin. "Kõik tahavad, et bussid käiksid võimalikult sageda ning marsruudid kulgeksid kodu, töökoha ja kooli lähedalt. Kahjuks on transpordikulutuste suurendamine

võimalik vaid mingite muude kuluartiklite vähendamise arvelt, seda linn endale lubada aga ei saa. Sõiduplaanide koostamisel peame kinni pidama seadusega reguleeritud bussijuhtide töö- ja puhkeaja normidest, hindama nende praktilist otstarvet ning võtma arvesse ka majanduslikku komponenti. Kui kõigist neist kolmest tingimusest kinni pidada, siis on sõiduaja muutmine isegi viie minuti võrra elanike palvetele vaatamata sageli kahjuks võimatu." (PR)

VANA BASKINI TEATER

On alles perekond!

Francis Joffo

Lavastaja:
Eero Priit
Mängivad:
Raivo Rüütel,
Ivo Eensalu,
Ene Järvis,
Karin Tammaru jt

6.november
Kiviõli
Rahvamaja

kl 19.00

Piletid Piletilevis
ja kohapeal.

PERE OPTIKA

Pere Optikas kaks
klaasi ühe hinnaga.

Kõik prilliklaasid
kuni 50% odavamad!

IIDLA PRILLIÄRI - Maleva 25, Kohtla-Järve, lidla
(tel 33 20 444, gsm 56 88 09 60, iidla@optiline.ee)

KOHTLA-JÄRVE PERE OPTIKA - Vironia Keskus
(uus Maxima) Järveküla tee 50, Kohtla - Järve
(tel 33 76 003)

KOHTLA-JÄRVE HAIGLA PERE OPTIKA - Ravi 10 D,
Kohtla-Järve (tel. 3327273, gsm +372 5623901)

JÕHVI STOCK OPTIKA - Jõhvi Selveris, Narva mnt 8,
Jõhvi (tel. 33 46 999, gsm 56 97 06 04)

SILLAMÄE SÄÄSTUOPTIKA - Sillamäe Säästumarket,
Viru pst.6 (tel 3924642, gsm 56 88 09 53)

NARVA PEREOPTIKA - Narva Prismas, Kangelaste 29,
Narva (tel 3564401, gsm 56 88 09 51)

NARVA KREENHOLMI SÄÄSTUOPTIKA - Kreenholmi
Säästumarketis, Kreenholmi 50, Narva (tel. 35 62 627,
gsm 56 88 09 52)

Registreerumine nägemiskontrolli ja
silmarõhu mõõtmisele kodulehel
www.pereoptika.ee või kauplustes

ILM JÕHVIS

LAUPÄEV. Vahelduva pilvisusega ilm. Puhub kerge muutliku suunaga tuul. Sooja on 2-4 kraadi.

Narva-Jõesuu vajab opositsiooni

Vaivara vallaga ühinenud Narva-Jõesuu linnavalikogu opositsioon võib osutuda niivõrd nõrgaks, et see teeb muret isegi valimiste võitjatele.

Esimesed läbirääkimised Keskerakonna (7 kohta volikogus) ja valimisliidu Ühine Kodu (8 kohta) esindajate vahel toimusid neljapäeval, uued kõnelused on määratud esmaspäevaks ja kolmapäevaks. Tsentristide liider Veikko Luhala (pildil) ütles, et jutt käib muidugi koalitsioonist, kuid ametikohtade jagamises veel kokku lepitud ei ole.

Tema sõnul moodustatakse tsentristlik fraktsioon kindlasti, kuid esialgu pole selge, mis saab kahest Keskerakonna nimekirjast linnavalikogusse valitud sotsiaaldemokraadist; veel üks sotsiaaldemokraat võib volikogusse pääseda asendusliikmena. "Võimalik, et tuleb ka sotsiaaldemokraatide fraktsioon," sõnas Luhala.

Valimisliidu Ühine Kodu esinumber, parteitu Maksim Iljin on Narva-Jõesuu mees juba olnud (praegu täidab ta linnapea kohuseid) ning esitati ka lõppenud valimistel linnapea kandidaadiks. Arvestades poliitilist lähedust tsentristidega, on üsna suur tõenäosus, et linnapea kabinet Iljinile jääbki.

Veel kaks kohta on valimisliidul Üheskoos Edasi, keda läbirääkimistele esialgu kutsutud pole. Seda kinnitas nimetatud liidu liider Tatjana Pagajeva, kes lisas, et nad on praegu äraootaval seisukohal ja valmis kompromissideks.

"Kui kolmas jõud tahab meiega linna heaks koostööd teha, siis mina selles probleemi ei näe," ütles Veikko Luhala. "Ausalt öeldes pole need kaks inimest viieteistkümne opositsioon, kasu sellisest opositsioonist pole. Nad võivad kas nurgas istuda või samuti mõelda ning meile oma ettepanekuid esitada ja heade otsuste poolt hääletada."

Samas tunnistas Luhala, et on väga halb, kui väärilist opositsiooni ei teki.

"Me kogesime seda Vaivara vallas: kui opositsioon puudub, siis see tekib seepool. See tähendab, et nelja aasta jooksul ei jää meie praegused jõud samaks. Me kas lepime kõik kolmekesi omavahel kokku ja hakkame mängima üht mängu või siis jätame kedagi nurka ja meil tekivad mõrad." (PR)

ANNE KIPPAR: Tuntud nimi on see, mis kutsub lugema, või krimka või siis Tohvri

Raamatukogulaenutuste edetabelis troonib taas romaan "Litsid"

■ **Maakonna raamatukogude laenutuste edetabeli põhjal, mida koostatakse juba kaheksandat korda, saab oletada nii mõndagi meie lugejate kohta – eks ole see ka omamoodi sotsiaalne, mentaalne ja psühholoogiline läbilõige lugejaist.**

TEET KORSTEN
teet@pohjarannik.ee

Kui mullu sai Põhjarannikus Ida-Virumaa raamatukogude laenutuste edetabelist kõneleva artikli pealkirjaks pandud erutav "Litsid" tegid isegi Erik Tohvrile ära", äratas see ka Mart Sanderi tähelepanu, kes pidi tunnistama, et ta ei tunne autorit, kelle ta seljatas.

Sanderi tämber kõnetab

Tänavu tuleb tunnistada, et "Litside" võidukäik jätkub, sest edetabeli tipus on "Litside" järg ja kohe selle järel raamatu esimene osa.

Jõhvi keskraamatukogu peaspetsialist Anne Kippar ütleb, et selline tulemus näitab, et Sanderi raamatu(te) puhul pole tegu mitte ainult irriteeriva pealkirjaga, vaid lugejad jäid pärast esimese osa läbilugemist põnevusega jälge ootama. "Romaani sisu pole nii skandaalne, kui pealkirja järgi võiks arvata. Inimesi köidab lugu. Raamat heidab valgust Eesti saatuse pöördeliste aastatele, rääkides perioodist 1939-1944 väikese Tallinna bordelli kaudu ja seda külastavate inimeste pilgu läbi," räägib Kippar.

Äsja postitas autor oma Facebooki lehele paljusid lugejaid rõõmustava teate: "Pärast (liialt) pikka munemist, mõtlemist ja edasilükkamist panin täna lõpuks paberile (epaberile) romaani "Litsid" III osa esimese peatüki. On september 1941 ja me jätkame sealt, kus II osa lõppes. Tae-va abiga jõuab uus raamat lugejani umbes siis, kui eetrisse jõuab seriaali "Litsid" I episood – ehk siis Wabariigi juubeli ajal." Seega ronivad "Litsid" ka telesse.

Kipparile meenub, et mitmed lugejad on öelnud, et "Litse" lugedes kuulevad nad Sanderi koolitett häält kõrvus.

"Sander pole labane – pigem vastupidi: tal on suursugune stiil," lisab raamatukogutöötaja.

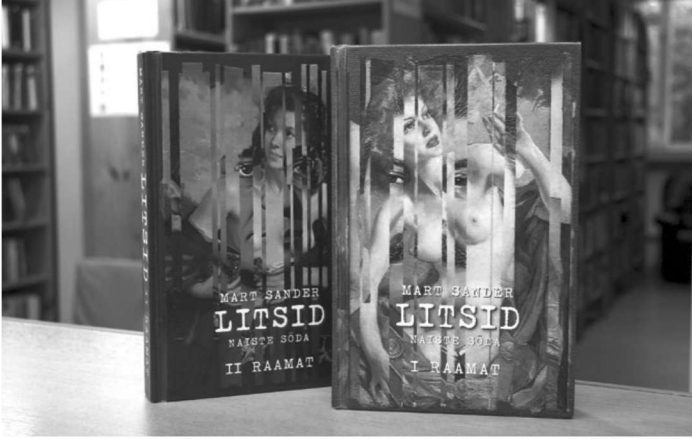
Ei olegi noir?

Põhjarannik võttis ühendust edetabelis kolmanda positsiooni hõivanud autori Katrin Pautsiga. "Hea meel on sellest kuulda. Laenutustabel ütleb rohkem kui müügitabel, paljudel pole raamatust raha. Ja olen kursis, et Ida-Virumaal üldse loetakse palju – raamatukogude laenutusi netist reaajas jälgides see maanurgake aina vilgub," räägib Pauts.

1977. aastal sündinud naine ütleb, et oma kriminaalset niiši leida polnud raske. "Kasvasin põnevuskirjandust lugedes üles. Enne mind oli Hargla, kuigi minu meelest on ta pigem fantaasia- ja ajalookirjanik. Põnevikke kirjutati samas ka varem piisavalt ja ega ma ise teagi, miks on mulje jäänud, nagu oleks see lainetus minust alguse saanud," on naine tagasihoidlik.

"Mõnikord on kummitused lihast ja verest... Oma töös ja eraelus pettunud ajakirjanik Eva sõidab hingerahu otsima vanematekoju Saaremaal vaikesse Tuulegi rannakülla. Evat ajendab soov välja selgitada, mis õieti juhtus aastaid tagasi tema perekonnaga. Miks lahkusid teineteise järel elust nii tema politseinikust isa kui ka kodupe-renaist ema? Eva aimab, et kuidagi on see seotud külakeses elanud kolme tütarlapsel, kellest kaks jäid kadunuks ja üks leiti mõrvatuna. Kas keegi siiski teab, mis tüdrukutega tookord juhtus?" äratav "Politseiniku tütre" nime kandva sarja teise romaani tutvustus kohe huvi.

Lemmikuist oma vallas kõneldes nimetab Pauts esmalt norraka Jo Nesbo nime. "Iseennast kõrvutan kõi-

Raamat "Litsid" heidab valgust Eesti saatuse pöördeliste aastatele, rääkides perioodist 1939-1944 väikese Tallinna bordelli kaudu ja seda külastavate inimeste pilgu läbi.

PEETER LILLEVÄLI

IDA-VIRUMAA RAAMATUKOGUDE LAENUTUSTE EDETABEL 1. SEPTEMBRIST 2016 KUNI 1. SEPTEMBRINI 2017

1. Mart Sander "Litsid. Naiste sõda. Teine raamat" 242
2. Mart Sander "Litsid. Naiste sõda. Esimene raamat" 227
3. Katrin Pauts "Politseiniku tütar" 192
4. Mihkel Raud "Kus ma olen ja kuidas sina võid palju kaugemale jõuda" 171
5. Erik Tohvri "Irdabelu" 149
6. Erik Tohvri "Hingevõlg" 124
7. Hannes Võmo "Missioon: ühe missiooni päevikud" 120
8. Tuule Lind "Tavaline perekond" 117
9. Kai Aareleid "Linnade põletamine" 112
10. Helju Pets "Elu läheb edasi", järg romaanile "Klassikokkutulek Kasaris" 100

ge meelsamini Rootsi kirjani-ku Camilla Läckbergiga, kelle lugedes on tihtilugu midagi kummituslikku. Viimaste aastate suurimad menükid, sealhulgas Paula Hawkinsi "Tüdruk rongis", on minust täielikult mööda läinud, pole aimugi, millest see jutustab," räägib ta.

Põhjamaade noir'i autoriks Pauts end ei pea: "Mu meelest ei ole ka kõik Rootsi ja Norra krimikirjanikud seda automaatselt. Üht Põhjamaade noir'i olulist žanritunnust – maailmavalu, poliitikat ja sotsiaalprobleeme – ma eriti ei puuduta."

Tohvri kütab edasi

Erik Tohvri kohta, kes figureerib enim laenutatud raamatute edetabelis juba ajast, mil seda 2009 koostama hakati, teab Anne Kippar, et autor ütles tabelis 5. ko-

hal oleva romaani "Irdabelu" puhul kindlalt, et see jääb tal viimaseks, aga äsja leidis naine – tuhandete rõõmuks – riulist juba uue Tohvri.

Aga ega muidu ka loodus tühja kohta ei salliks. Seda kinnitab Tuule Linnu nime all kirjutav õmblejanna, kel on ilmunud juba kümme-kond raamatut, aga Ida-Viru esikümnesse jõudis ta esimest korda.

Nii Sanderi "Litside" esime- ne osa kui ka Tohvri "Hingevõlg" ja Petsi "Elu läheb edasi" on edetabelis suisa teist aastat järjest. "Tuntud nimi on see, mis kutsub lugema, või krimka või siis Tohvri," võtab Kippar edetabeli kokku.

Katrin Pauts lubab Jõhvi raamatusektsioonile järgmise aasta alguses külla tulla. Teda ja Sanderit on pealegi Jõhvis ootamas kunstnik Kalev Pritsu šaržid autoritest.

Ekovir jättis konteineri porilombi tõttu tühjendamata

Firma Ekovir töötajad keeldusid Kohtla-Järvel Uus tn 1a asuva maja prügikonteineri tühjendamast, kuna ei pääsenud porilombi tõttu sellele ligi. Suur lomp tekib sinna iga kord, kui vihma sajab või lumi sulab. Vesi uhub ka maja vundamenti ja tungib keldrissegi.

"Kolmapäeval, 18. oktoobril ei saanud teie aadressil (Uus 1a) asuvat prügikonteinerit tühjendada, kuna konteineri juures oli tohtu suur porilomp," teatas firma Ekovir maja ühistu esimehele Tamara Abrajevale.

"Ja see pole esimene kord. Prügiveoauto juht ütles, et ei hakka põlvini vees sum-pama," rääkis Abrajeva Põhjarannikule. "Palun linnavõimudel juba ammu vajalikud

meetmed tarvitusele võtta, et meid ei uputaks, kuid tulutult."

Probleem on selles, et nimetatud maja asub madalamal kui sealt kõrvalt kulgev linna tee ning kui vihma sajab või lumi sulab, valgub vesi sealt maja juurde.

Saanud teada, et Ekovir jättis porilombi tõttu maja juurest prügi ära viimata, oli Kohtla-Järve abilinnapea Deniss Veršinin pahane. "Esimest korda kuulen, et ettevõtte oma kohustuste mittetäit-mist niimoodi õigustaks."

Samas tunnistas ta, et olukord Uus tn 1a asuva maja juures pole tõepoolest normaalne. "Mõistan sealseid elanikke ning kevadel, kui hakkame tänavatel ja hoo-vides remonditööd tegema,

mõtleme midagi välja, et see probleem lahendada," sõnas Veršinin. "Kuni selle ajani aga leiame mingi ajutise lahenduse. Räägime läbi Järve Biopuhastusega, ehk õnestub nende abiga vesi ära juhtida."

Tamara Abrajeva aga selliseid lubadusi enam eriti usu, kuna on enda sõnul juba kolm aastat linnavalitsusele kirju-tanud ja probleemist teavitanud. "Palusin siia "lamava politseiniku" paigaldada, see sulgeks veele tee maja juurde, kuid asjatult," rääkis ta.

Deniss Veršinin ei näe mõtet ja vajadust sellesse kohta "lamavat politseinikku" paigaldada. "Absurdne oleks seda probleemi sel moel lahenda-dada. Jah, see probleem on juba ammu teada, kuid seni

Uus tn 1a asuva maja juures uputab.

PEETER LILLEVÄLI

on meil olnud palju muid te-gemisi ja muresid, nüüd aga hakkame kindlasti sellega te-gelema ning mõtleme, kuidas seda lahendada saaks," lubas ta veel kord. (PR)

SELGUSID IDA-VIRUMAA STIPENDIUMI SAAJAD

Sisekaitseakadeemia otsustas traditsioonilise Ida-Virumaa sti-pendiumiga toetada politsei- ja piirivalvekolledži teise kursuse ka-detti Karl Liivat ning sel aastal päästekolledžis õpinguid alusta-nud Tatjana Rjabtšenkovat.

Sisekaitseakadeemia eristipen-diumide komisjon märkis, et Karl Liiva on hea õppeedukusega, aktiivne ja edukas ühiskondlikus te-gevuses ning spordis. Samuti on ta motiveeritud pärast akadee-mia lõpetamist naasma tööle en-da kodukohta Narvas.

Karl Liiva sõnul tekkis tal huvi politseitöö vastu varakult.

"Olen elanud terve elu Eesti ääre-linnas Narvas, mistõttu olen saanud jälgida ja mõtiskleda, kuidas oleks võimalik kasvatada elu edenda-da. Suurimad murekohad Narvas on lähisuhtevägivald ning joobes täiskasvanud õuealadel. Suur osa lapsi kannatab vaimse trauma all. See aga kandub üle koolikiusami-seks või mõneks muuks süüteoks. Noored näevad päevast päeva, kuidas täiskasvanud käituvad, ja üritavad neid matkida," rääkis ta.

Pärast õpinguid on noormehe eesmärk õppida juurde psühho-loogiat, et mõista täpsemalt inimeste käitumist, millest kõik al-guse saab, ning seda, kuidas oleks temal võimalik inimesi pa-remini aidata. "Ühiskonda ei saa muuta karistamisega. Selleks, et olla hea politseinik, pean oskama olla ka hea psühholoog."

Õppimaasuvale kadetile määra-tava stipendiumi puhul võeti alu-seks sisseastumistulemuste põh-jal moodustunud keskmine punk-tisumma, aga ka motivatsioon si-sekaitseakadeemias õppimiseks ning töötamiseks oma erialal Ida-Virumaal.

Ida-Virumaa kutseharidusekes-kuses tarkvara ja andmevara hal-duse lõpetanud Tatjana Rjabtšen-kova otsustas ennast edasi arenda-da ning asuda õppima pääste-korraldajaks just seetõttu, et ta saaks kombineerida omavahel kaht eriala ning rakendada oma teadmisi enda kodukohas nii praktilial kui ka töötades. "Tahan kaasa aidata oma kodukoha arengule ja olla abiks inimeste turvatunde tagamisel," ütles ta.

Stipendiumi suurus on 1300 eurot, motiveerivat toetust on välja makstud alates 2011. aas-tast. (PR)

POLITSEI

NOORMEES RÜNDAS NEIUT

19. oktoobril tungis 18aastane mees Narvas Tiimanni tänavas asuvas korteris kallale 16aasta-sele neiuale.

ROOLIS MAGAMA JÄÄNUD NAINE SÕITIS VASTU PUUD

19. oktoobril kella 11.50 ajal toi-mus liikluskorraldus Vaivara vallas Narva – Narva-Jõesuu – Hiie-metsa tee 24. kilomeetril, kus 64aastane naine jäi sõiduauto Opel Astra roolis magama ja sõi-tis vasakule teelt välja vastu puud. Sõiduki juht ja kaassõitja, 71aastane mees, toimetati Ida-Viru keskhaiglasse.

AVARII TEINUD JUHT LASI SÜNDMUSKOHALT JALGA

19. oktoobril kell 23 sõitis seni tu-vastamata juht Sillamäe linnas Tal-linna-Narva maantee 184. kilo-meetril kaubikuga Volkswagen Transporter teelt välja kraavi ning põrkas vastu metallist teepiiret. Sõidukis kaassõitjana viibinud 19aastane noormees toimetati Ida-Viru keskhaiglasse. Juht põgenes sündmuskohalt, sündmuse täpse-mad asjaolud on selgitamisel.

PÕHJARANNIK

Mis tähendab, koalitsiooni ei tee?

Paljudes linnades, nagu Viljandis, Rakveres ja Paides, on juba valimistejärgsetel esimestel päevadel saanud selgeks, kes kellega võimaliku loovad.

Ida-Virumaal käib aga mitmel pool veel kassi-hiire mäng. Kõige kummalisem jutt, mida valimistel edu saavutanud nimekirjade liidrite suust kuuleb, on see, et me arutame küll koostööd, aga me ei plaani koalitsioonilepingut sõlmida, vaid püüame kõigiga koostööd teha.

Selline ebamäärane jutt sihib sellesse suunda, et need seltskonnad, kes saavad matemaatilise ülekaalu volikogudes, jagavad võtmekohad omavahel ära, aga loodavad samas ülejäänutele jätta muljet, et nemad on ka justkui kaasatud, lootes, et siis ei hakka nad võimalolijaid torkima.

Teoreetiliselt saab sel moel, et kõik on kõigiga justkui sõbrad, ehk mõnda aega valitseda, aga varem või hiljem ronivad pinged ikkagi lagedale. Koalitsioonilepingud ei ole eesmärk omaette, vaid need on konkeetseks teejuhiks, mida võimalolev seltskond kavatseb nelja aasta jooksul korda saata. Samas tuleb end selgelt opositsioonina määratlev jõud, kes võimaliku tegemisi kriitiliselt jälgib, omavalitsusele kasulikum kui ebamäärane koostööpartner.

Arusaadav, et Jõhvis valimistel "hõbemedali" saanud valimisliit Jõhvi Eest püüab hoiduda nimetamast kokkuminekut Ossipenko valimisliiduga Jõhvi – Meie Kodu koalitsiooniks. Justkui oleks piinlik tunnistada, et hakatakse võimu ja gama liiduga, kelle kohal on tugev firma N&V vari, kes on omakorda kurikuulus selle poolest, et kavaldas naaberlinnalt Kohtla-Järvelt välja miljon eurot kriminaalset tulu. Ka vallavanem Aleksei Naumkin pole paljudele valimisliidu Jõhvi Eest liikmetele meeltnööda.

Siinkohal jäävad Niina Neglason ja tema kaaslased avalikkusele võlgu vastuse küsimusele: kui te koalitsiooni valimisliiduga Jõhvi – Meie Kodu ei tee, siis mida te nendega teete?

NÄDAL

+ Esimene valimiskampaaniajärgne nädal, kus võitjatel on võimalik kohe käised üles käärida ja lubatud ellu viima asuda.

+ Võrdluses teiste maakondadega madalaim valimisaktiivsus näitas, et väga paljudele idavirulastele ei lähe üldse korda, kes ja kuidas sinseid linnu ja valdu juhivad.

TOIMETUS

Peatoimetaja:

ERIK GAMZEJEV 335 4454

Sekretär:

LEA KIISKÜLA 335 4444

info@pohjarannik.ee

Faks:

335 4441

Tegevtoimetaja:

ERIK KALDA 335 4453

Ajakirjanikud

IRINA KIVISELG 335 4448

TEET KORSTEN 335 4465

KÜLLI KRIIS 335 4442

PEETER LILLEVÄLI 335 4464

TIIA LINNARD 335 4451

ILJA SMIRNOV 335 6652

GERLI ROMANOVITŠ 335 4443

SIRLE SOMMER-KALDA 335 4452

NIINA VOROPAJEVA 335 4447

Reklaamiosakond

ÜLLE METSAR 335 4450

RIINA ALLSAAR 335 4445

PILLE PAJUR 335 4457

Reklaamiküljendajad:

KRISTEL SOOMETS 335 4461

SVETLANA TSUPSMAN 335 4461

Küljendaja:

ANNE KEEDUS 335 4461

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:

41532 Jõhvi, Rakvere 8,

telefon 335 4450.

E-post: reklaam@pohjarannik.ee

Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK

Trükitud trükikojas Trükis

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehele sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Millest algab suurim julgus?

Eesti noortele on internet ning sellega kaasnevad võimalused võrreldavad inimõigusega, ilma milleta oma elu ette ei kujutaks. Oleme harjunud kasutama sotsiaalmeediat sõprade ja perega suhtlemiseks, igapäevatoimetuste ning eelkõige oma saavutuste jagamiseks. See on hea võti ka ümberringi toimuvaga kursis olemiseks.

Sotsiaalmeediast aru saamine on aga midagi muud, sest piire ületavad postitused, kommentaarid või like'id võivad panna meid tundma, et varem tajutud inimõigus hakkab meid hoopis vastassuunas mõjutama.

Minu lugu on lihtne, kuid tõsine. Põhikooli lõpuklassis sattusin internetikiusamise ohvriks. Minu toonased sõbrad otsustasid nalja tegemiseks luua mulle Facebooki libakonto. Minule päriselt kuuluvat kontolt oli võetud pilt ja seda inetumaks moonutatud. Mind kirjeldanud teksti sõnakasutus oli vulgaarne ja häiriv. Mis kõige kurvem: loodud libaprofiili vaadates oli selgelt aru saada, mis inimesega on tegemist.

Nägin seda kontot vahetult enne koolivaheaega. See tegi haiget ja ma ei mõistnud, miks peaks keegi midagi sellist üldse tegema. Samuti olid mõned minu klassikaaslased saanud selle kontoga sõbraks. Mõni isegi postitas sinna kommentaare, nagu "Kas teie tegite seda?" või "Naljakas". Kusjuures "teie" oli asendatud konkreetsete klassikaaslaste nimedega. Ma ei teinud tol hetkel sellest kontost palju välja. Ei tahtnud, et see minu silme ees virvendaks. Ma ei osanud ka kellegi poole pöörduda. Proovisin keskenduda muudele asjadele.

Pärast koolivaheaega kutsusid klassijuhataja ja sotsiaaltöötaja mind aga enda juurde jutule. Info juhtunu kohta oli ka nendeni jõudnud. Lõpuks pärast emaga rääkimist otsustasime sel teemal politseile avalduse teha. Alles siis mõistsin, kui tõsine asi on libakonto loomine. Kuna sel kontol oli piisavalt minu isiklikke andmeid, võis seda kasutada identiteedivargusena.

Kaks aastat pärast juhtunut saavutasime lepitaja vahendusel endiste klassikaaslastega kokkuleppe, mille tulemusel tuli neil teha kiusa-

ELERI PILLIROOG

Kõik, mis ma postitan sotsiaalmeediasse, jääb igaveseks alles.

misvastane video ning osaleda "Teeme ära" talgutel. Lõpuks sai selles mõttes küll õiglus võidule, kuid kogu see aeg oli minule kole ja emotsionaalselt kurnav. Terve klass sai juhtumist teada ning selle konto loojad ähvardasid mind koguni sellega, et teevad ka minu kohta politseisse avalduse. Tuli ette päevi, kui ma kooli minna ei tahtnudki. Aga kas need emotsionaalsed haavad kunagi ka paranevad, jääb juba igauhe enda mõelda.

Fakt on see, et juhtum, mis oli algatatud naljaga, ei lõppenud naeruga. Loost on õppida kõigil, ka minul, sest kõik, mis ma postitan sotsiaalmeediasse, jääb igaveseks alles. Mitmeid aastaid hiljem olen püüdnud ka ise sotsiaalmeedias tähelepanelikumalt toimetada ja panna kiusajaid mõistma, et iga teo tagajär-

jel kannatab üks reaalne inimene.

Enda kurvastuseks pean tõdema, et küberkiusamine on võtnud väga erisuguseid vorme ning terroriseerib jätkuvalt noorte elusid. Nagu kinnitavad ka uuringud, on praegu juba iga neljas Eesti õpilane kogenud küberkiusamist. Ja see ei ole kaugeltki enam üksikute koolide või suurlinnade probleem. Kiusamine mõjutab kõiki: nii koolinoori, õpetajaid kui ka lastevanemaid.

Suurim julgus on kiusuohvrite eest välja astumine. Kiusamine ei ole okei ega hakka seda ka kunagi olema. Kui minu loo taustal ka üks inimene järgmist negatiivse mõjuga postitust või kommentaari kirjutades endalt küsib, kas ta ise tahaks, et keegi temale nii teeks, siis oleme juba väikese sammu edasi astunud.

KÜSITLUS

KAS OLETE VALIMISTULEMUSTEGA RAHUL?

Natalja Melnikova:

Mitte eriti. Hääletamise protseduur oli halvasti korraldatud: Kohtla-Järve linnavalitsuses asunud jaoskonnas oli kitsas, tekkisid järjekorrad. Oodates polnud kusagile istuda ka. Jaoskonnas töötajad olid eakate inimeste suhtes puhuti ebaviisakad. Sellist lugupidamatut suhtumist nähes ei taha-gi nad järgmine kord võib-olla enam valima minna.

Aivo Põld:

Olen küll. Kõik läks normaalselt. Lüganuse vallas on kõik stabiilne – inimesed avaldasid oma arvamust, tähendab, rahvas arvab nii.

Viktor Dorofeev:

Ma ei ole huvi tundnud, kuidas valimised läksid, kuid valimisprotsessi endaga olen põhimõtteliselt rahul küll – kõik läks hästi. Tulin, hääletasin oma kandidaadi Valeri Korbi poolt ja kogu lugu.

Ilja Kortšagin:

Ei oska teile midagi vastata, sest ma pole valimistulemustega kursis – ma ei tunne üldse poliitika vastu huvi. Ma ise hääletamas ei käinud – lihtsalt ei tahtnud, nagunii ei muutunud midagi.

Juri Firsov:

Hiljuti said meist Toila elanikud ning pidime seekord valima Toila valla kandidaatide seast. Valimiste tulemusega oleme rahul. Loodan, et Toila areneb ikka edasi, ehkki siin on praegu meeldiv elada.

PÄEVA LAUSE

"Langeb moraal ja võib tekkida organisatsiooniline kaos, sest motivatsioon kokkuhoiuks puudub, võetakse veel viimast."

Ühiskonnateadlane Külli Taro ühinevate omavalitsuste viimase hetke otsustega kaasnevatest ohtudest.

(Err.ee, 20. oktoober)

Laupäev

NÄDALA KUJU – Aleksei Naumkin

Kui pühapäeva hilisõhtul said Jõhvis hääled loetud, vangutasid paljud pead: milliste trikkide abil Aleksei Naumkinile 281 häält välja võluti?

Ta on küll ligemale kolm kuud Jõhvi vallavanem olnud, kuid hallimat kuju kui tema pole Jõhvi ajaloos selles ametis veel

kunagi olnud. Kogu tema kehakeel ja vaeuvuuldav hää annavad märku, et avalik esinemine on temale kui piinapingile sattumine.

Olles ausat ja avalikku valitsemist lubanud valimisliidu Jõhvi – Meie Kodu esinumber, peab ta kohanema rolliga, kus

tal tuleb iseseisvalt ja arusaadavalt selgitada vallavalitsuse plaane ja seisukohti, ilma et peaks tormama iga sõna kooskõlastama selle valimisliidu "põhiaktsionäri" Nikolai Ossipenkoga.

Kui loodava koalitsiooni teine pool – Niina Neglasoni valimisliit Jõhvi Eest – tahtis

vallavanema leidmiseks teha avalikku konkurssi, siis kriipsustas Ossipenko selle mõtte pikema jututa maha. Naumkin on Ossipenko poolt ametis pandud vallavanem ja punkt. Neglasoni seltskonnal tuleb sellega leppida ning püüda teha seejuures nii head nägu kui võimalik.

KAKSKEELNE GÜMNAASIUM: Kas rohkem eesti või vene kool?

Uustulnuk peab end tõestama

■ Oletus, et moodne Jõhvi riigigümnaasium tõmbab magnetina noori ja tühjendab ümberkaudsed haridustemplid, pole vähemalt eesti koolide puhul täide läinud. Vastupidi, Kohtla-Järve Järve gümnaasiumi tänavune kümnes klass sai Jõhvist kopsakat lisa.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Üle riigi tuntud rahvatantsuõpetaja Urve Kilk kirjutas sel nädalal Põhjarannikus kommentaari, kus muretses, et kui Kohtla-Järvele tuleb kakskeelne riigigümnaasium nagu Jõhviski, on see hoobiks siinsele eestlusele.

"Juba viis aastat tagasi ilmunud "Kohtla-Järve esimese eesti kooli loos" avaldasin kartust, et eestikeelse gümnaasiumi kaotamine Kohtla-Järvel oleks ka siinse eestluse täielik hävitamine. Haridusministeeriumi kantsler leidis, et kui Jõhvi luuakse suurepärase õppekeskkond, siis ei taha ta meie linna lapsi sellest ilma jätta. Nüüd ju ongi Jõhvi see loodud, aga millegipärast on hakanud Jõhvi põhikooli lõpetanud hoopis Järve gümnaasiumi eelistama," tähendas Kilk.

Keskond pole põhiline

Et moodne õpikeskkond pole noorte silmis peamine, kinnitas Jõhvi valmiseses haridusdebatis ka Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esindaja, Jõhvi gümnaasiumi vilistlane ja praegune tudeng Pavel Prokopenko. "Ideaalne õppeasutus ei sõltu materiaalsest olekust."

Prokopenko viitas, et ena-

mik Järve gümnaasist jäi edasi oma kooli, "ehkki see on vana ja seal on vähem igasuguseid vidinaid". "Aga õppeprotsess on seal väidetavalt palju tugevam."

Kas väidet, et eestlaste eelistus kaldub Järve gümnaasiumi poole, toetavad ka numbrid?

Järve gümnaasiumist ei tulnud tänavu Jõhvi gümnaasiumi 10. klassi ühtegi noort. Vastupidi liikus seitse õpilast. 17 Jõhvi põhikoolilõpetajat läks üldse mujale, peamiselt Tallinna ja Tartusse.

Järve gümnaasiumi 10. klassides on aga 44 õpilast, kellest jõhvikad moodustavad ligi 16 protsenti. Õppejuht Mai Teetlok ütles, et nii suurt hulka kümnendikke pole koolis ammu olnud.

"Jõhvist on varem tulnud ühe- ja kahekaupa. Seitse on erandlik, aga mingist tendentsist veel rääkida ei saa. Õpetajad ütlevad, et Jõhvist tulnute puhul on tegu tõeliselt andekate, silmapaistvate ja töökatte õpilastega. Tulijad ise ütlevad, et soovivad keskenduda akadeemilisele haridusele," vahendas Teetlok.

Üks "ülejooksikutest" Elisabeth Veri ütles, et ei soovinud Ida-Virumaalt ära minna, aga otsis uut seltskonda ja võimalust end mujal proovile panna.

1. septembril 2015. aastal 355 õpilasega alustanud Jõhvi gümnaasium on küll kasvanud, kuid eesti emakeelega põhikoolilõpetajate arvelt on veel kasvuruumi.

MATTI KÄMÄRÄ/ARHIIV

Paistab silma

"Järve gümnaasium on jätnud oma haridustasemelt piirkonnas parima mulje ja on koolina kõige rohkem silma paistnud. Õpilastele pakutakse väga palju võimalusi eri konkurssidel ja projektides osalemiseks. Kool on valmis pingutama õpilaste arengu nimel," ütles ta.

Veri lisas, et lootis head, aga ootused on mitu korda ületatud. "Mõned õpilased usuvad, et Kohtla-Järvel antakse kindlat akadeemilist haridust ja sellega ei lähe alt," teadis rääkida Jõhvi põhikooli direktor Liina Mikhelson. "Jõhvi gümnaasiumi puhul arvatakse, et seal on rohkem vabadusi, samas oodatakse õpilastelt rohkem vastutuse võtmist. Osale tundub kahtlane, kas nad saavad sealt piisava baasi."

Üldse pole maakonnakesku-

se riigigümnaasium suutnud kõita Toila gümnaasiumiealisi noori. Avamise aastal läks Toilast Jõhvi gümnaasiumi kaks õpilast; hiljem pole läinud keegi.

"Küll aga on mõni laps, kes oma elukoha järgi võiks gümnaasiumis käia Jõhvis, otsustanud tulla 10. klassi meile," ütles Toila gümnaasiumi direktor Signe Ilmjärve. "Ilmselt oleks selliseid õpilasi rohkemgi, kuid takistuseks on olnud transport. Sel aastal muutisime koolipäeva algust veerand tundi hilisemaks ja nüüd jõuavad ka Jõhvist liinibussiga tulijad esimese tunni alguseks kohale."

Hirmud hajunud

Kõik see pole pannud põntsu Jõhvi gümnaasiumi õpilaste arvule. Vastupidi. Kooli esimesel avaaktusel istus aatriumis ligi 350 õpilast. Praegu on õpilaste arv tõusnud 410ni. Kasv toimub ümberkaudsete vene põhikoolilõpetajate arvelt, kelle silmis on riigigümnaasiumi aktiivsed kõrgemad.

Näiteks Jõhvi vene põhikoolist tuli tänavu 10. klassi 31 õpilast; kolm nõutavad gümnaasiumiharidust Tartus ja kolm Ahtmes.

"Kui esimesel aastal oli nii lastel kui vanematel mingi kartus ja prooviaasta oli raske, siis nüüdseks on hirmud hajunud ja riigigümnaasiumi maine väga hea," ütles Jõhvi vene põhikooli direktor Irina Šulgina. "Need, kes juba õpivad riigigümnaasiumis, agiteerivad ka oma koolikaaslasid. Mitmed, kes on mõelnud minna Ahtme või Järve vene gümnaasiumi, on ümber mõelnud."

Šulgina on saanud kunagistelt õpilastelt tagasisidet, et nad on märkimisväärselt arendanud oma eesti keele os-

MILLAL LÕPEB JÕHVI GÜMNAASIUMI PEATAOLEK?

Maikuu poolte kokkuleppel lahkunud Tarmo Valgepea asemel juhib Jõhvi gümnaasiumi direktori kohusetäitja Tatjana Ait, kes on ühtlasi õppejuht. Konkurssi uue direktori leidmiseks pole ministeerium siiani välja kuulutanud. Põhjarannik küsis haridus- ja teadusministeeriumi koolivõrgu juhilt Kalle Kütiselt, kas konkursi väljakuulutamine on viibinud, sest pole leitud nii ministeeriumile kui kogukonnale sobivat kandidaati, kes oleks nõus ohjad enda kätte võtma. Sest Põhjarannikule teadaolevalt on tehtud pakkumine tulla konkursile mitmele Ida-Virumaa kogunud koolijuhile, kes pole vedu võtnud.

"Jah, te saate õigesti aru," ütles Kütis. "Kuna õppejuht on meie arvates direktori kohusetäitjana päris kenasti hakkama saanud ja surmahäda pole olnud, pole me ka kiirustanud."

Kütis lootis, et aasta lõpuks saab siiski konkurss tehtud ja uus direktor tööle hakata. "Nüüd, kui valimised on läbi ja inimesed saavad juba rahulikumalt rääkida, arvan, et see asi laheneb. Seega, et me otsiks kooli ette Jeesus Kristust, nüüd ka ei ole."

Tatjana Ait (pildil) tunnistas, et saab kahel kohal hakkama, aga temagi ootab selgust, kas ta jätkab direktori või õppejuhina. "Kandideerin 100%. Kuigi õppejuhi töö mulle meeldib, tunnen, et saan direktoritööga hakkama, julgen vastutust enda peale võtta ja mul on õpetajate tugi – stabiilsus on saavutatud ja rahu on majas."

kust, suheldes eesti õpilastega, ja omavaheline läbisaamine on väga hea.

Jõhvi gümnaasiumi direktori kohusetäitja Tatjana Ait ütles, et väga palju tuleb õpilasi ka Kohtla-Järve vene õppekeele koolidest, eelkõige Maleva põhikoolist, samuti Tammi-ku ja Kesklinna koolist ning Ahtme gümnaasiumist.

"Vastuvõtt oli tänavu väga hea, kümnendaid klasse on kuus klassikomplekti. Ja kui esimesel aastal võtsime vastu kõik, siis nüüd jäi peaaegu 20 ukse taha. Kas ebapiisava õpiedukuse või vähese motivatsiooni pärast."

Teine muutus on see, et tänavustest kümnendikest on vene kooli üle läinud ainult üks. "Esimesel aastal oli neid palju, kes ei saanud meie koolis oma eesti keelega hakkama. Praegu rohkem tullakse kui minnakse. Oleme juba hädas, sest 11. klassides on kaks klassikomplekti 32 õpilasega ja see on õpetajatele suur koormus," rääkis ta.

Areng pole peatunud

Ait pole nõus, et riigigümnaasiumi mainel oleks midagi häda.

"Mõne aastaga oleme saavutanud selle, et meist räägitakse kui eesti koolist, kuigi vene emakeelega õpilasi on rohkem. Näiteks Sillamäe noored

on õelnud vestlusel, et tulevad siia, sest tahavad õppida eesti koolis. Jah, olen kuulnud, et meie eesti osa peetakse nõrgaks, aga kuidas saab sellist juttu rääkida, kui enamik õpetajaid tuli üle vanast koolist? Ja palun vaadake meie tulemusi! Eelmisel aastal saavutasid meie õpilased nii üle-eestilisel ühiskonnaõpetuse kui ajalo olümpiaadil esikoha."

Gümnaasiumi headust näitab koolijuhi sõnul seegi, et esimeste lendude lõpetajad saavad ülikoolis hästi hakkama. "Nad saavad süsteemist aru, sest oleme neid selleks ette valmistanud. Oleme kogu aeg lähtunud sellest, et me pole ainult põhikooli jätk, vaid ka esimene aste ülikooliks."

Ait märkis, et kool on saavutanud stabiilsuse, aga arendustöö käib kogu aeg edasi. Näiteks alustatakse jaanuarist küberkaitse õpetamist, mida tehakse koos NATO ja küberkaitseliiduga. Jätkub koostöö sisekaitseakadeemiaga. Samuti pakutakse koostöös Ida-Viru keskaigla ja Tallinna tervishoiukõrgkooliga edasi meditsiini mooduleid. Õppekavas on hiina keel ja kultuur – Aasia suund võeti sihikule algusest peale.

"Need on vaid mõned näited. Õpilastele pakutakse päris valikuid ja valikkursuste puhul on õppejõud tavaliselt väljastpoolt maja," ütles Ait.

Puukeskus
PARIM HINNA JA KVALITEEDI SUHE

Hinnad alates:

Saematerjal	- 175 €/m³
Sisevooder	- 4,80 €/m²
Välisvooder	- 5,70 €/m²
Saunavooder	- 12,50 €/m²
Lavalaud	- 1,60 €/jlm
Terrassilaud	- 0,93 €/jlm
OSB-3 plaat	- 2,40 €/m²

Hinnale lisandub KM 20%

☎ Linda 15h ☠ www.mpe.ee
41536 Jõhvi ☠ info@mpe.ee
☎ +372 3325000
☎ +372 56661276 E-R. 8:30 - 17:30
+372 5652304 L. 9:00 - 13:00

Tomson OÜ

Kahjurite tõrje:

majavamm
must hallitus
puidukahjurid
närilised
prussakad
sipelgad
lutikad
herilased

www.kahjuritorje.ee
+372 5690 3944
putukatorje@gmail.com

HARIDUS: Võõras keskkond õpetab hakkama saama

Keelt oskamata pea ees vette

■ Mis tunne on minna kooli, kui saad seal räägitust vaevu mõne sõna aru? Mida selline kogemus annab ja võtab? Kolm vestluskaaslast Toila gümnaasiumist – Saksa vahetusõpilane Julius Henf (10. klass), Ungarist tulnud Ülo Ojava (11. klass) ja Kristina Oja (12. klass), kes naasis kodukooli Tšiilist – teavad vastuseid.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Esimesed poolteist kuud on seljataga. Võib arvata, et Juliusule ja Ülole on see olnud nagu udus kobamine.

Julius: Keele mõttes on olnud raske, eriti tundides. Käin koos oma klassikaaslastega kõikides tundides, välja arvatud saksa ja vene keel. Nende asemel olen 5. klassi eesti keele tundides.

Saabusin Eestisse 16. augustil. Esimestel päevadel oli tutvustav laager, kus räägiti eesti kultuurist ja õpiti veidi keelt. Alustasin eesti keele õpinguid juba Saksamaal, aga kuna see pole väga levinud keel, siis pole kuigi palju võimalusi seda õppida.

Praegu on seis selline, et kui inimene ei räägi väga kiiresti ega keeruliselt, saan mõnest sõnast aru ja üritan konteksti arvestades mõistatada, mida öeldu võiks tähendada. Aasta pärast tahan juba eesti keelt rääkida.

Praegu aga suhtlen klassikaaslastega inglise keeles – nemad seletavad mulle, kui ma millestki aru ei saa. Mul on tekkinud ka üks väga hea sõber. Peres, kus ma elan, oskab isa hästi saksa keelt, emaga suhtlen segakeeles ja vendadega inglise keeles, sest saksa keelt räägin nende jaoks liiga kiiresti (*Julius elab õpetajate Marge Rõõmuse ja Tiit Salvani peres – toim.*).

Ülo: Minu isa on eestlane, aga minu eesti keel pole kuigi hea. Tahan seda õppida, kuid see on väga keeruline. Loodan, et mõne kuu pärast on juba kergem. Mul on koolis individuaalsed eesti keele lisatunnid, aga esialgu on ainetundides raske millestki aru saada. Minu esimene võõrkeel on inglise keel ja õppisin Ungaris ka prantsuse keelt.

Kristina, sinu käest on päik küsida, kuidas on sinu hispaania keel.

Kristina: Kui ma läksin eelmisel õppeaastal Tšiilisse, siis ma ei osanud üldse hispaania keelt. Ainult kõige elementaarsemat, et minu nimi on Kristina jms. Kuna seal räägitakse nii kiiresti, siis ma ei saanud algul midagi aru.

Sa olid täpselt samas olukorras nagu Julius ja Ülo praegu Toila koolis.

Kristina: Jah, ainult et Tšiilis ei oska inimesed väga palju inglise keelt ka. Ladina-Ameerikas üldse on inglise keele oskuse tase väga madal ja mul ei jäänud muud üle kui hispaania keel ära õppida.

Kui kiiresti sa hispaania keele ära kodustasid?

Kristina: Kuna mul tulevad keeled alati hästi aeglaselt, siis tasapisi. Vahetusaasta lõpuks sain enam-vähem selgeks.

Kui palju adusid ainetesisu?

AASTAPÄEVA ÜRITUSED

60 aastat on Toila kool tegutsenud Oru pargi serval ja selle aastapäeva tähistamine tipneb täna õpetaja Andrus Lehisemetsa juhtimisel traditsioonilise korvpallimatšiga ja viistlasõhtuga, mille kava pani kokku õpetaja Anu Pungas koos mõnede kultuurikorralduse õpilastega.

Sünnipäevanädalasse jäid veel Facebooki meenutuste mäng, uuendatud muuseumitoa avamine koolimaja tornis, omaloomingukonkurss, õpetaja Laine Laanema tööde näitus, loovtööna valminud droonivideo koolist, ühine sünnipäevatordi valmistamine ja söömine ning aktus praegusele kooliperele. Reedese päeva tegi eriliseks ka see, et kolmanda tunni ajal olid kõikides klassides viistlastest küllalisõpetajad.

Kristina: Kirjanduses ja hispaania keeles esialgu pea-aegu midagi. Filosoofia oli samuti raske, sest ma polnud varem seda õppinud. Aga matemaatikast, füüsikast, keemiast sain enam-vähem aru ja inglise keeles olin klassi parim.

Kui palju Tšiili kool sulle tuge pakkus?

Kristina: Sellist asja nagu Toila koolis lisatunnid mul ei olnud. Algul ma ei pidanud kõiki töid kaasa tegema, aga hiljem olin seal koolis nagu tšiillane. Samas õpetajad olid väga toetavad ja muretsesid, kas kõik on hästi. Olin oma koolis esimene välismaalane.

Algul tahtsin tegelikult Saksamaale vahetusõpilaseks minna, aga siis mõtlesin, et läheks ikka kusagile kaugele. Olen alati tahtnud hispaania keelt õppida.

Veetsid ühe kooliaasta Tšiilis rahvusvahelise õpilasvahetuse YFU kaudu. Sama organisatsioon tõi Juliusse Eestisse. Miks just selline valik?

Julius: Tahtsin tulla Põhja-Euroopasse, sest USA ja Suurbritannia olid väga-väga kallid – 10 900 eurot. Näiteks Eesti vahetusaasta on peaaegu poole odavam.

Minu number üks valik oli Rootsi, aga Eesti oli ka esimeste eelistuste hulgas. Kui pakuti Eestit, olin põnevil, sest ei teadnud sellest maast suurt midagi. Peale selle, et see on olemas ja et siin on hästi arenenud kübertehnoloogia – olin sellest dokumentaalfilmi näinud.

Kuidas sul õnnestus vahetusaasta raha kokku saada?

Julius: Taotlesime küll toetust, aga ei saanud, sest isa sisestulek oli selleks liiga kõrge. Seega toetas mind pere. Vane-
ma ütlesid, et kui tahad, siis sa võid seda teha.

Kristina Oja pani end proovile Tšiilis ning on nüüd kogemuse ja ühe võõrkeele võrra rikkamana kodukoolis tagasi.

2 x MATTI KÄMÄRÄ

Kristina, sina läksid reisiraha kokkusaamiseks Hooandja platvormi ja lubasid vändata lühifilmi Tšiili elust läbi ühe Maarjamaa neiu silmade, mis inspireeriks inimesi avastama maailma. Kui kerge või raske oli sinul toetajaid leida?

Kristina: Minu vahetusaasta summa oli 7500 eurot ja Hooandjast sain kokku ühe osa vajaminevast summast. Teiseks pöördusin paljude firmade poole ja nii sain kokku ülejäänud osa.

Kas sul oli mingi tagavara-plaan ka, juhaks, kui ei näkka?

Kristina: Arvan, et vanematega oli kindlasti tagavaraplaan, kuid ise lootsin, et saan raha kokku – mul oli aasta aega otsida. Aga see oli päris aeganõudev.

Mida sa tegid selleks, et võimalike toetajate tähelepanu pälvida?

Kristina: Eesti YFU sponsorikoolitustel soovitatakse teha motivatsioonikiri, aga ma mõtlesin, et firmajuhtidel ei ole aega pikki kirju lugeda. Selle asemel tegin Powerpointi esitluse, kuhu panin palju pilte. Paljud ütlesid, et nad pole kunagi sellist saanud ja see oli väga omapärane. Võib-olla ka tänu sellele, et paistsin silma, sain raha kokku.

Ülo, sinu lugu on sootuks teistsugune. Sa ei ole vahetusõpilane ega pidanud keelešoki eest maksma, vaid vahetasid kooli pere kolimise tõttu. Ka sinu kaks nooremat venda õpivad nüüd Toila koolis.

Ülo: Jah, me kolisime siia. Olen Eestis ka varem korduvalt olnud – põhiliselt suviti oma sugulaste juures.

Prooviks eri riikide koole võrreldes välja selgitada, kas

Eesti kool on kergem või raskem.

Ülo: Eestis on õpilaste arv klassis väiksem – Ungari koolis on tavaline 40. Ja tundide arv nädalas on Ungaris suurem – rohkem on valikaineid. Meil oli 40 tundi nädalas. Tunnid algasid Ungaris kell 7.45, Toilas pool üheksa, ja koolipäev lõpeb siin varem.

Nii et Eesti kool on lihtsam. Eestis on kord lõdvem ja pingevabam, õpetajad viskavad rohkem nalja. Eestis on vähem koolistressi, Ungari lapsed on rohkem väsinud.

Julius: Mina arvan, et ka Saksa kool on raskem. Näiteks Saksamaal oli mul kümnendas klassis kümme tundi päevas, koolipäev algas kell kaheksa ja ma vabanesin kell neli. Siin saavad tunnid märksa varem läbi. Saksamaal on ka vahetunnid lühemad – viis minutit –, aga see-eest on üks tund söömiseks.

Ka tunnid on erinevad. Siin on rohkem kombeks, et õpetaja seisab suurema osa ajast klassi ees ja räägib. Saksamaal võib seda ka juhtuda, aga vaheldusrikkust on rohkem. Samas on Saksa õpetajad tõsisemad ja rangemad. Kui hilined kas või ühe minuti, on suur pahandus.

Saksamaal õpin religioos-
ses erakoolis ja tunnid algavad palvusega. Teisipäeviti on jumalateenistused – kogu koolipere läheb kirikusse ja klassis valmistavad ette jutluse.

Ülo: Mina käisin Ungaris katoliku koolis ja meie käisime ka kord nädalas jumalateenistusel. Lisaks on õppetöö osaks vabatahtlik töö näiteks lasteaias või haiglas. Sotsiaalsete oskuste arendamiseks on see väga oluline.

Kristina: Kui võrrelda Eesti ja Tšiili kooli, siis Eesti oma on raskem. Tšiilis algas kool kell kaheksa, aga tšiillastele koha-

Julius Henf pole kindel, mida Saksamaal eesti keelega pihta hakata, aga loodab, et see lihtsustab teiste võõrkeelte õppimist.

VÄLISÕPILASED – KINGITUS VÕI KOOREM?

Täna 60. aastapäeva tähistav 254 õpilasega Toila gümnaasium on rahvusvahelisem kui kunagi varem.

Toila gümnaasiumi direktor Signe Ilm-jär:

"Meile on see tegelikult suur väljakutse, sest kuidagi tuleb leida ühine keel. Ülo nooremad vennad õpivad 5. ja 7. klassis ning nende inglise keel ei ole veel sellisel tasemel, et saaks vabalt suhelda. Kõik nad saavad eraldi kaks tundi nädalas eesti keele õpet. Uuississerändajate puhul saab selleks taotleda lisaraha, mis on 400 eurot õpilase kohta aastas, aga see kehtib ainult 9. klassini. Meie kool on liitunud ka projektiga "Uuississerändajate kohanemise toetamine koolis".

Kui vahetusõpilane läheb Saksamaale tagasi ja jätkab sealt, kus ta pooleli jäi, siis Ungari poistel on vaja siin kool lõpetada ja nad peavad jõudma sellisele tasemele, et nad seda suudaksid. Sellepärast ongi oluline, et nad püüaksid hästi palju eesti keeles suhelda, kuna nende kodune keel on ungari keel.

Mida välismaalastest õpilased koolile annavad? Kuigi meie tahaksime, et nad õpiksid eesti keelt, harjutavad meie õpilased teisest küljest nendega võõrkeeli. Enamasti kiputakse kasutama inglise keelt.

Meie kooli on päris palju tulnud selliseid õpilasi, kes on õppinud keelekümblusklassis. See on ka omamoodi väljakutse, sest nad on küll õppinud eesti keeles, aga peavad nüüd eesti koolis hakkama saama."

selt jõudsid väga vähesed selleks ajaks kohale. Kui Eestis on elektrooniline koolikell, siis Tšiilis käis üks õpetaja ise ti-
listamas ja vahepeal unustas seda õigel ajal teha.

Kui Julius ütles, et Eesti koolis räägitakse palju, siis minu arvates on just Toila kool mitmekesine – õpik ja töövihik vahelduvad, iga tund on erinev. Tšiilis oli nii, et õpetaja rääkis terve tunni ja siis oli Powerpointi esitlus, mille järgi pidime märkmeid tegema. Töövihikuid meil ei olnudki, õpikud olid, aga me ei kasutanud neid. Samas koduseid töid anti seal väga vähe.

Kas Eesti kooliga oli raske uuesti kohaneda?

Kristina: Minu meelest mitte. Ainult õppetöös on raske,

eriti matemaatikas, sest palju on meelest läinud. Enne Tšiilise minekut võtsin kaks aastat ühes. Toila kooli õpetajad tulid mulle vastu, et saaksin tagasi tulles minna lõpuklassi.

Nii et tegelikult tõstis vahetusaasta sinu koormust nii enne kui pärast.

Kristina: Ma ei kahetse midagi. Soovitan kõikidel minna vahetusõpilaseks – väga lahe aasta tuleb.

Julius: Mina jätkan Saksamaal sealt, kus pooleli jäin.

Seega sa kaotad aasta.

Julius: Ma ei nimetaks seda kaotuseks. Ütleksin hoopis, et teen ühe kooliaasta rohkem. Pigem võidan, sest õpin loodetavasti selgeks ühe uue keele ja saan nii palju kogemusi.

Intervjuu

Rakvere 8,
41532 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

ALLAN KALDOJA: Pole parata, Narva-Jõesuu on mu südame kodu

Maailm on Vaba Lava*

■ Kui Narvas sündinud ettevõtja ja visionääri Allan Kaldoga plaanid peaksid õnnestuma, saab piirilinast omamoodi Šveits, kus – õnneks seni küll küllma – sõja tingimustes saavad kokku eri maailmade vabad inimesed ja kultuur. Põhjarannik uurib, mis annab mehele julguse nii suurelt mõtlemiseks, kuidas ta üldse teatri leidis ja mis teda motiveerib.

TEET KORSTEN
teet@pohjarannik.ee

Kui istusin hiljuti Jõhvi kontserdimajas, et vaadata teatri R.A.A.A.M. etendust "Libahunt", sokutasid sa vahe-tult minu ette istuma kaks onu. Hiljem selgus, et üks neist oli Ameerika teatri grand old man Philip Arnoult ja teine pikalt USAs elanud vene lavastaja Juri Urnov. Millega seoses sa nad Ida-Virusse tõi?

UNESCO all tegutseb rahvusvaheline teatriinstituut, mille näol on tegu maailma suurima etenduskunstide organisatsiooniga. 76aastane USA teatriprodutsent Philip Arnoult on ühes endise Islandi presidendi Vigdis Finnbogadóttiri, ühe kuulsama vene lavastaja Anatoli Vassiljevi ja veel kuue inimesega üks selle organisatsiooni n-ö ülemaailmsetest teatrisaadikutest. Juri on tema hea sõber ja koostööpartner. Philipil ja tema kolleegidel Venemaalt olid suurejoonelised plaanid riikide kultuurikoostöö edendamiseks. Ent Ukrainas toimunu ja sellele järgnenud USA sanktsioonid tõmbasid nende rasvase kriipsu.

Mina ja teatri R.A.A.A.M. vedaja Märt Meos oleme oma sõpradele USAs ning Venemaal selgitanud, et just sellise kultuurikoostöökeskuse rajamiseks on issand jumal Narva linna loonud – see on korraga ELis ja Peterburi külje all, Huntingtoni sõnastatuna tsivilisatsioonide piiril, ent üle piirijõe on kahe kindluse vahele rajatud Sõpruse sild. Segase ja ebakõlpsa poliitilise juhtimise aegadel on kultuuriinimeste koostöö eriti oluline – nagu öeldakse, poliitika lõhestab, kultuur ühendab.

Seni kuni mõistlikud inimesed omavahel energiat ja arvamusi vahetavad, suhtlevad, on lootus inimlikust tulevikust elus. Märdi kutsel käisidki Philip ja Juri nüüd siin. Töötame selle nimel, et Vaba Lava juurde Narvas tekiks ka meie suurima naabri ja suurima liitlase kultuurialast koostööd eden-dav keskus. Eestil oleks sellest ainult võita ning selline keskus sobiks mu meelest suurepäraselt ka Narva kui eri kultuuride neutraalse ja positiivsest potentsiaalst laetud kohtumispäevandiga. Me ei tea veel, kas see õnnestub, ent me näeme selle nimel vaeva.

Tänavu jaanuaris olin tunnistaja, kui näitasid meie presidendile omaaegse tehase Baltijets ulmelisi ruume – mis olid sel ajal eriti rõsked ning kõledad – ja rääkisid talle

oma suurtest plaanidest. Milline seis on praegu Vaba Lava projektiga Narvas?

Vaba Lava Narva tulevane kodu aadressil Linda 2 läheb juba selle aastanumbri sees ümberehitusse ning loodame ukseid avada tuleva aasta novembris, et vabariigi juubeliaastat kohaselt tähistada. Hetkel on kogu ehituseks ja sisustuseks vajalikust summast koos üle kolmveerandi. Loodan väga, et leiame koostöös riigi ja sponsoritega ka puuduoleva summa, et avada kultuurimaja terviklikult väljaehitatuna. Vaba Lava kõrval hakavad Linda 2 nn kultuuriploki tegutsema Narva teater Ilmarine ning ERRi tele- ja raadiostudio. President Kaljulaidi tähelepanu oli meile suur tunnustus ja motivaator.

Mullu jaanuaris kirjutas Põhjarannik, et Eesti Vabariigi valitsus toetab Narva teatritegevuse loomist ja tegevuse käivitamist 250 000 euroga aastas. Kui palju sellised suured projektid sõltuvad valitsuste vahetusest ja igasugu poliitilistest tõmbetuultest?

Tõepoolest on juba kaks järjestikust valitsust leidnud, et Narva Vaba Lava on väga hea idee. Mulle, kes ma näengi Narvat eri osapoolte ja arvamuste turvalise ja loova kohtumispaigana, on siiralt rõõmustav, et teatrimaja on toetanud poliitikud, kes paljudes küsimustes on eri meelel: Taavi Rõivas, Indrek Saar, Yana Toom, Jevgeni Ossinovski, Margus Tsahkna ja teisedki. Hea eesmärgi nimel on koostöö tarvilik ja võimalik.

Projekti suuruse osas remargina, et kogu kompleksi täieliku väljaehitamise ja sisustamise rahaline maht Vaba Lava jaoks on ca 3 miljonit – ühest küljest muidugi üüratu summa, kuid teisalt neli-viis korda väiksem, kui võrrelda näiteks Ugala remondi või Vanemuise tehnikauuendusega. Mul on Ugala ja Vanemuise üle siiralt hea meel – näide on lihtsalt mastaapide võrdluseks.

Saan aru, et kuulud inimeste hulka, kes oskavad näha Narvat sügavamates registrites kui enamik, kes seal kohapeal – näiteks volikogus – oma asju ajavad. Millised on sinu silmade läbi Narva arengu pidurid?

Kui kellelgi on ametijärgne kohustus linna heaks töötada, kuid ta kasutab hoopis linna enda isiklikes huvides, siis on mu meelest tegu tavalise täikraega. Eks igaüks teab peeg-

Allan Kaldoga: "Seni, kuni mõistlikud inimesed omavahel energiat ja arvamusi vahetavad, suhtlevad, on lootus inimlikust tulevikust elus. Töötame selle nimel, et Vaba Lava juurde Narvas tekiks ka meie suurima naabri ja suurima liitlase kultuurialast koostööd eden-dav keskus."

STINA KASE

lisse vaadates ise, kes ta on. Narva peamine probleem täna on minu arvates see, et paljud andekad noored lahkuvad sealt õppima ja tööle ning kodulinna naasevad neist väga vähesed. Ning mujalt pärit andeid tuleb sinna elama liig vähe.

See tingib kokkuvõttes ka madalama ühiskondliku nõudluse linnajuhtimise tasemele, elanike madalama teadlikkuse nüüdisaegsest linnast, omategelikest õigustest ning rollist kodulinna kujundamisel. Aastate lõikes on muidugi ka suurepäraseid positiivseid näiteid, nagu TÜ kolledž ning selle juhid Katri Raik ja Kristina Kalas, Ivo Posti ning mitmed teised Narva muuseumis tegutsevad inimesed, linna peaarhitekt Ivan Sergejev.

Viimastel aastatel on hakanud tekkima midagi asumiselsidelaadset, noor pealekasvav põlvkond on vitaalne ja aktiivne. Loodan, et hea eeskuju leiab üha rohkem järgimist. Andekad noored tulevad linna siis, kui seal on huvitavad töö- võimalused, lastele on korra-

likud lasteaiad ja koolid ning on mitmekesine kultuurielu ja sportimisvõimalused. Oma panuse nüüdisaegse ja heas mõttes põneva elukeskkonna loomiseks püüame Linda 2 keskusega anda ka meie.

Olen lugenud GO Reisiaja-kirjast sinu lapsepõlvemälestusi, kus rääkisid oma suvedest Narva-Jõesuus. Milline on sinu päritoluline side Ida-Virumaaga?

Nagu öeldud, olen Narvas sündinud ja Narva-Jõesuus enamiku oma suvised veetnud. Seal luges vanaema mulle vene keeles Moldaavia muinasjutte ning temalt ja poistega tänaval mängides õppisin vene keeli kõnelema. Tean, kus Narva-Jõesuu metsades seened kasvavad, kuhu tekivad vihma ajal lombid ning milline on puulatvade siluett heleda taeva ees. Kuidas lõhnab õhk ja kuidas meri võib iga päev ise nägu olla. Püüdsin Narva-Jõesuu kait oma esimese oga-liku ning sinu tänavatevahe- lises poisikeste pritsikasõjas

CV

* Sündinud 21. septembril 1979 Narvas.

Haridus

* 1986-1997 – Tallinna 21. keskkool.

* 1997-2002 – Tartu ülikooli õigusteaduskond, magister.

* 2009-... – Tartu ülikooli usuteaduskond (magistritöö seni kirjutamata).

Töökohad

* Alates 2004. aastast eri ameteis ASis Silberauto, käesolevast aastast juhatuse liige.

* 2003-2005 – OÜ Wiedemanni Tõlkebüroo, tõlkija.

* 2002-2004 – Eesti Vabariigi välisministeerium, juriidilise osakonna atašee.

Ettevõtlus

* Kümmeakonna firma osanik, sh OÜ S.H.A.R.K Animationem Studio, mis tegutseb Narvas.

Ühiskondlik tegevus

* Eesti Üliõpilaste Seltsi liige alates 1999.

* SA Vaba Lava asutaja, nõukogu liige 2010-2015.

* SA Vene Teater nõukogu liige 2012-2014.

Hobid

* Lugemine, sport, reisimine, kalastamine, numismaatika, poliitika, rahvusvahelised suhted.

Perekonnaseis

* Vabaabielus, tütre isa.

esimesed kogemused diplomaadina, eri leeride lepitajana. Vanad juudid õpetasid mu seal preferanssi mägima.

Keerulistel hetkedel elus kujutlen end istumas Narva-Jõesuu rannas ning ammutan sellest nii rahu kui ka tuge. Kui pidin religiooniantropoloogiaõpingute raames kirjutama essee teemal "Minu pühapaik", kirjutasingi Narva-Jõesuu rannast. Kui seal viibin, näen vaimusilmas eri vanuses iseennast piki veepiiri edasi-tagasi kõndimas, tunnetan, et muutun, ent vundament on ikka sama. Seal rannas ta-jun, milline ajutine sipelgas on inimene, kui lühike on inimese elu, ja seal on võimalik lahustuda, tunda end osakesena tervikust. Ja see väiksusetunnetus ei ole vähendav. Vastupidi – see motiveerib tegutsema, seda lühikest eluviivu võimalikult sisukalt ja lõbusalt täitma. Vähemalt üritama. Niisiis, midagi pole parata, Narva-Jõesuu on mu südame kodu.

Mis sind elus motiveerib ja käivitab?

Elu ise käivitab, sest tegu on inimesele antud hea võimalusega midagi kasulikku teha. Mõten üpris tihti varasematele põlvkondadele. Meie kõigi esivanemad on pidanud veel hiljaegu nägema ränka füüsilist ja vaimset vaeva, seisma silmitsi tõsiste ja traagiliste olukordadega – et meie saaksime ükskord siia ilma sündida. Ja nüüd me siin oleme. Lennart Meri ütles ühes oma aastalõpukõnes: "Mu kallid, teil on vabadus. Kasutage seda!" Olen siiski võrdlemisi noor inimene, ettevõtja, kes on suhteliselt väheste töömeheastatega jõudnud ehk teenimatultki heale järjele. Ja mul oleks eelmiste põlvkondade ees lihtsalt piinlik, kui ma kohupiimapallikesena sulavõi sees oma tagumiku istuks ega püüaks vähemalt midagi üldisemalt kasulikku teha.

Narva maja katusel seistes on ühel pool näha Balti elektrijaama, mille direktor minu

varalähkunud vanaisa Lembit Maiste oli. Teisel pool on näha Peetri platsi, kus mu vanaema Ekaterina Maiste, kes on praegu 87aastane, töötas pikki aastaid linnavalitsuse finantsosakonnas. Minu isapoolne vanaisa Evald Kaldoga ehitas oma perele maja ja andis poegadele hea hariduse ehk hea tuleviku omandamise võimaluse. Vanaema Aurelie Kaldoga oli karjääri lõpuks vabariigi staažikaim emakeele ja kirjanduse õpetaja ning omal moel üks Linda projekti esimesi investoreid. Kahjuks pole neid enam füüsiliselt meie seas. Minu isa ja ema on mõlemad osanud oma elu olmet suuremate väärtustega sisustada. Nemed on minu eeskujud ja vaikselt on algamas minu lüliske kord selles pikas hämarusest päikesepool viivas igaveses ahelas.

Lõpetuseks ei saa küsimata jätta, kuidas leidsid tee teatri juurde.

Võib ka öelda: tänu sellele, et ostsingi õigesse kohta korteri, sest sattusin Tallinnas Süda tänaval Märt Meose naabriks. Praeguseks on viiendas elukümnes Märt vene keele selgeks õppinud, aga kümme-kond aastat tagasi ta seda veel ei osanud ning palus mul minigite vene lavastajatele helistada ja koostöövõimalusi uurida. See avantüür pakkus lusti ja leppisingi kokku mitmed toredad kohtumised mulle siis veel tundmatute oma ala vägevatega. Loogilise jätkuna tuli mul nendel kohtumistel ka osaleda ja nii see läks. 2010. aasta alguses mõtlesime välja Vaba Lava, sügisel 2014 avasime teatrimaja Tallinnas. Ja kui kõik läheb hästi, avame novembris 2018 teatrimaja Narvas.

* Parafraas tsitaadile William Shakespeare'i näidendist "Nagu teile meeldib".

Intervjuu täisversioon ilmub Põhjaranniku veebilehel.

Esmaspäev 23. oktoober

06.55 Televisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Televisioon*
11.55 Maahommik*
12.35 Wend Weis: Vormsi*
13.10 Punane sekund*
13.35 Reisile minuga*
14.00 Meie maailm: Gorillamajandus
14.55 11 000 aastat hiljem: Raha tegemine*
15.40 LiVEstonia*
16.10 Paks boss
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV
17.35 Kutsuge ämmaemand!*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Osoon
20.30 Iseolemine
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.15 Dok Kalifaadi lõvikutsikad
23.10 Lõksus – tapja meie seas*
00.05 Ringvaade*

06.15 Küladetektiivid*
07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Minu kodu on parim*
10.00 Purunenud elud*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga*
13.00 Roaldi nädal*
14.00 Tüdruk nimega Elif
15.00 Armastuse maitse
16.00 Küladetektiivid
17.00 Minu kodu on parim
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Köök
20.30 Kodutunne
21.30 Nukumaja
22.30 Mf Kiired ja vihased 6*
01.00 Mf Ohmukaitse*
02.40 Reporter*
03.30 Aedniku aabits*
04.00 Ameerika talent*
05.25 Kalevipojad

06.15 Animasarjad
08.25 Minu köök on parim*
09.25 Krista lood
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Su nägu kõlab tuttavalt*
15.00 Saatuslik valik
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Kirgede torm
17.40 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed: Uudised
19.25 Seitsmesed
20.00 Kuuuurija
21.05 Hüpnootisöör
21.30 Merivälja
22.30 Mf Wolverine
01.05 Sherlock New Yorgis
01.55 Moodsed perekond
02.20 Merivälja*
03.10 Kuuuurija*
03.55 Hüpnootisöör*
04.20 Seitsmesed: Uudised
05.00 Seitsmesed

07.00 Animasarjad **08.15** Lastetuba*
08.30 Animasarjad **09.00** Mf Kuldsed jalgpallisaapad **10.25** Ringvaade* **11.30** Paks boss* **12.20** Mf Umrika **13.55** Illus ma **14.05** Mf Rõlli ja kuldne võti* **15.30** Uus Tase* **15.50** Vaid see on armastus **15.55** Animasarjad **16.00** Lastetuba **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **18.55** Uus Tase **19.20** AK (viipek) **19.30** Pärimuzoon **20.00** Maahommik* **20.45** Plekktrumm **21.30** Kultuuriuudised **21.35** FIFA Gala **22.40** Kinoklassika: Jalgrattavargad **00.10** Eesti TOP 7*

09.30 Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Jäärja rekkavennad* **12.00** Kalamehedjutud **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** NCIS Kriminalistid **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** South Park **18.30** Simpsonid* **19.00** Moodsed perekond **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Peaageu geniaalne **21.30** Mf X-mehed **23.35** Moodsed perekond* **00.30** A-Rühm* **01.25** NCIS Kriminalistid*

06.15 Küladetektiivid **07.00** Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Armastuse saar* **09.15** Tippkook **10.20** Tüdruk nimega Elif* **11.15** Vana silla saladus* **12.15** Top Shop **12.25** Armastuse nimel **14.30** Mf Kiri pudelis* **17.05** Tüdruk nimega Elif **18.00** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Roaldi nädal **20.35** Mf Saladus nende silmades **22.50** Armastuse saar **23.30** Aadam otsib Eevat **00.50** Mu alasti saladus **01.20** Reporter **02.10** Valeded võrgustik **02.50** Surmavad naised

08.00 Viini võmmid* **08.50** Autosaaide Grip* **09.40** Hubert & Staller **10.40** Mentalist **11.25** Jututuba **12.55** Spordireporter (SR) **13.00** Lollid ja teadus* **13.30** Inimvõimete piiril* **14.25** SR* **14.30** Ekstreemne sõit* **15.00** SR* **15.05** Autosaaide Grip **15.55** SR* **16.00** Viini võmmid **16.50** SR* **16.55** Ekstreemne sõit **17.25** Inimvõimete piiril **18.25** Brooklyn jaoskond **18.50** OTSE: VTB Ühisliiga: BC/Kalev Cramo – Parma **21.05** Minu esimene palik **21.35** Kriminaalne Venemaa **22.35** Jaht Beriale

Teisipäev 24. oktoober

06.55 Televisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Televisioon*
11.50 Hommik Anuga*
13.05 Osoon (sub)*
13.35 Välisilm*
14.10 Midsomeri mõrvad: Viimane mees väljakul*
15.40 Ajavaod. Riigi mehed: Ants Kurvits*
16.10 Paks boss
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV
17.35 Kutsuge ämmaemand!*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Foorum. Kuidas parandada elu Eestis?
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Armastus Berliinis: Kalk süda
23.00 Plekktrumm*
23.45 Ringvaade*

06.15 Küladetektiivid*
07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Minu kodu on parim*
10.00 Purunenud elud*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nukumaja*
12.30 Kodutunne*
13.30 Oled jätnud jälje*
14.00 Tüdruk nimega Elif
15.00 Armastuse maitse
16.00 Küladetektiivid
17.00 Minu kodu on parim
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Radar
21.00 Krimi
21.30 Siberi võmm
22.30 Escobar
00.50 Mf Pohmakas 3*
02.35 Nuuskija
03.30 Reporter*
04.20 Kodutunne*

06.15 Animasarjad
08.25 Minu köök on parim*
09.25 Hüpnootisöör*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Kuuuurija*
12.55 Merivälja*
13.55 Maitse
15.00 Saatuslik valik
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Kirgede torm
17.40 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed: Uudised
19.25 Seitsmesed
20.00 Lilleepood
20.30 Suletud uste taga
21.30 Padjaklubi
22.30 Mf Advokaat
00.55 Kutsuge Cobra 11
01.55 Lilleepood*
02.20 Padjaklubi*
03.10 Suletud uste taga*
03.55 Lilleepood*

07.00 Animasarjad **08.15** Lastetuba*
08.30 Animasarjad **09.00** Mf Merelaul **10.30** Ringvaade* **11.30** Paks boss* **12.25** Plekktrumm* **13.05** Lastel pillerkaar **14.05** Mf Kuldsed jalgpallisaapad* **15.30** Uus Tase* **15.50** Animasarjad **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **18.55** Uus Tase **19.20** AK (viipek) **19.30** Lotte lood **20.00** Mussosoonimaad **20.55** Hetk ajaloos* **21.00** Meie Aja Kunst **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Ziguliga Venemaal **22.05** Inimõiguste kuu **23.35** Eesti TOP 7

09.30 Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf X-mehed* **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** NCIS Kriminalistid **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** South Park **18.30** Simpsonid* **19.00** Moodsed perekond **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Peaageu geniaalne **21.30** Mf X-mehed **23.35** Moodsed perekond* **01.05** A-Rühm* **02.00** NCIS Kriminalistid* **02.50** Kodu keset linna*

06.15 Küladetektiivid **07.00** Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Armastuse saar* **09.15** Tippkook **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.10** Top Shop **12.25** Armastuse nimel **14.15** Mf Saladus nende silmades* **16.10** Roaldi nädal* **17.05** Tüdruk nimega Elif **18.00** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Kodutunne **20.35** Armastus saar **23.35** Aadam otsib Eevat **00.35** Mu alasti saladus **01.05** Reporter **01.55** Valeded võrgustik

08.00 Viini võmmid* **08.50** Autosaaide Grip* **09.40** Hubert & Staller **10.40** Mentalist **11.25** Jututuba **12.55** Spordireporter (SR) **13.00** Lollid ja teadus* **13.30** Inimvõimete piiril* **14.25** SR* **14.30** Ekstreemne sõit* **15.00** SR* **15.05** Autosaaide Grip **15.55** SR* **16.00** Viini võmmid **16.50** SR* **16.55** Ekstreemne sõit **17.25** Inimvõimete piiril **18.25** Brooklyn jaoskond **19.20** Lollid ja teadus **19.50** Mentalist* **20.40** Chicago tuletõrje **21.35** Mf Vana vimm

Kolmapäev 25. oktoober

06.55 Televisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Televisioon*
11.50 Prillitoos (sub)*
12.45 Tähendamis*
12.50 Leitudes Eestit: Greta Madeleine'i rohuhalldjas*
13.00 Riigikogu infotund
14.00 Iseolemine*
14.30 Foyle'i sõda*
16.10 Kolkakomissar Sophie Haas
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV
17.35 Kutsuge ämmaemand!*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Pealtnägija
20.45 Suud puhtaks
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Suud puhtaks
23.00 Ajavaod. Riigi mehed: Ants Kurvits*
23.30 Minu pere
00.00 Ringvaade*

06.15 Küladetektiivid*
07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Minu kodu on parim*
10.05 Purunenud elud*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Siberi võmm*
12.30 Radar*
13.30 Köök*
14.00 Tüdruk nimega Elif
15.00 Armastuse maitse
16.00 Küladetektiivid
17.00 Minu kodu on parim
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Suur komöödiaõhtu
21.00 Oled jätnud jälje
21.30 Pilvede all
22.30 Naistevangla
23.35 Vahelevõtja
00.35 Pärapõrgu perekond
01.05 Nukumaja*
02.00 Siberi võmm*

06.15 Animasarjad
08.25 Minu köök on parim*
09.25 Lilleepood*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Suletud uste taga*
12.55 Padjaklubi*
13.55 Maitse
15.00 Saatuslik valik
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Kirgede torm
17.40 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed: Uudised
19.25 Seitsmesed
20.00 Minu imeline muutumine
21.00 Võimalik vaid Venemaal*
22.00 Reis Venemaa lõppu – Tšukotka
22.30 Juurdlust viivad läbi sensitiivid
23.35 NCIS Kriminalistid
00.35 Top Gear: täiuslik autoretk
01.35 Minu imeline muutumine*
02.30 Võimalik vaid Venemaal*
03.20 Top Gear: täiuslik autoretk*

07.00 Animasarjad **08.15** Lastetuba*
08.30 Animasarjad **09.00** Mf Veepomm paksule körtsile **10.15** Ringvaade* **11.15** Paks boss **12.05** Pärimuzoon* **12.35** Meie Aja Kunst* **13.05** ETV Live **14.00** Mf Merelaul* **15.30** Uus Tase* **15.50** Animasarjad **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **18.50** Isamaa ilu hoielpe **18.55** Uus Tase **19.20** AK (viipek) **19.30** 8 mm ELU **20.00** Meie maailm **20.55** Leitudes Eestit* **21.00** Kapist välja **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Maailma kino: Zooloogia

09.30 Kodu keset linna* **09.30** Kutsuge Cobra 11* **10.30** Mf X-mehed 2* **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** NCIS Kriminalistid **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** South Park **18.30** Simpsonid* **19.00** Moodsed perekond **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Peaageu geniaalne **21.30** Mf X-mehed: Viimane vastuhakk **23.40** Moodsed perekond* **00.35** A-Rühm* **01.30** NCIS Kriminalistid*

06.15 Küladetektiivid **07.00** Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Armastuse saar* **09.15** Tippkook **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.10** Top Shop **12.25** Armastuse nimel **14.15** Armastus* **16.10** Kodutunne* **17.05** Tüdruk nimega Elif **18.00** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Nukumaja **20.35** Mf Maxwell Smart – Agent 86 **22.50** Armastuse saar **23.50** Aadam otsib Eevat **00.50** Mu alasti saladus **01.20** Reporter **02.10** Valeded võrgustik

08.00 Viini võmmid* **08.50** Autosaaide Grip* **09.40** Hubert & Staller **10.40** Mentalist **11.25** Jututuba **12.55** Spordireporter (SR) **13.00** Lollid ja teadus* **13.30** Inimvõimete piiril* **14.25** SR* **14.30** Ekstreemne sõit* **15.00** SR* **15.05** Autosaaide Grip **15.55** SR* **16.00** Viini võmmid **16.50** SR* **16.55** Ekstreemne sõit **17.25** Inimvõimete piiril **18.25** Brooklyn jaoskond **19.20** Lollid ja teadus **19.50** Mentalist* **20.40** Chicago tuletõrje **21.35** Kurikuulsad mafioosid **22.30** Apokalüpsis: Stalin

Neljapäev 26. oktoober

06.55 Televisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Televisioon*
11.50 Pealtnägija*
12.40 Foorum (sub)
13.40 OP*
14.10 Tööröökikud*
14.40 Ajalik ja ajatu: Palveränd
15.10 Hetk ajaloos: Eesti lipp*
15.15 Loodusdokk: Gepardipere keskel*
16.10 Kolkakomissar Sophie Haas
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Teel Leninile: Kodutöö
20.30 Punane sekund
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Uudishimu tippkeskus
22.10 Viini Filharmoonikute kontsert Budapestis
23.50 Üks koorilaul*
23.55 Ringvaade*

06.15 Küladetektiivid*
07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Minu kodu on parim*
10.05 Purunenud elud*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Pilvede all*
12.30 Oled jätnud jälje*
13.00 Suur lotokolmapäev*
14.00 Tüdruk nimega Elif
15.00 Armastuse maitse
16.00 Küladetektiivid
17.00 Minu kodu on parim
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Suur komöödiaõhtu
21.30 Kiired ja ilusad Gruusias
22.30 Mf Pärast põrgulikke pulmi
00.25 Escobar
02.30 Naistevangla*
03.20 Vahelevõtja*
04.05 Reporter*
05.00 Pärapõrgu perekond*

06.15 Animasarjad
08.25 Minu köök on parim*
09.25 Võimalik vaid Venemaal*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Minu imeline muutumine*
12.55 Võimalik vaid Venemaal*
13.55 Maitse
15.00 Saatuslik valik
16.00 Vaprad ja ilusad
16.30 Kirgede torm
17.40 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed: Uudised
19.25 Seitsmesed
20.00 Eesti selgeltnägijate tuleproov
21.30 Tähtede hõbelusikas
22.35 Mf Hr Oige
00.35 Kondid
01.30 Saataniilik koduabilised
02.25 Võimalik vaid Venemaal*
03.25 Kättemaksukontor*
04.20 Seitsmesed: Uudised
05.00 Seitsmesed

07.00 Animasarjad. Lastetuba **09.00** Mf Ernest ja Celestine **10.15** Ringvaade* **11.20** Kolkakomissar Sophie Haas* **12.10** Ziguliga Venemaal* **12.35** 3175 km pikk sõid **12.55** ETV live **13.35** Eesti lood **14.05** Limonaadilugu **14.15** MfVeepomm paksule körtsile* **15.30** Uus Tase* **15.50** Animasarjad. Lastetuba **18.55** Uus Tase **19.20** AK (viipek) **19.25** Jalgpall Premium liiga: JK Narva Trans – Tallinna FC Levadia **19.30** Kultuuriuudised **21.35** Teatriõhtu: Säärane mulk ehk sada vakka tangusoola **23.15** Kaardimaja **23.55** Hakkab jälle pih-ta **00.25** R2 Live

09.30 Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf X-mehed: Viimane vastuhakk* **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** NCIS Kriminalistid **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** South Park **18.30** Simpsonid* **19.00** Moodsed perekond **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvided **21.30** Mf X-meeste alme: Wolverine **22.10** Moodsed perekond* **00.35** A-Rühm*

06.15 Küladetektiivid **07.00** Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Armastuse saar* **09.15** Tippkook **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.10** Top Shop **12.25** Armastuse nimel **14.15** Mf Maxwell Smart – Agent 86* **16.10** Nukumaja* **17.05** Tüdruk nimega Elif **18.00** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Pilvede all **20.35** Veresugulased **21.30** Surmavad suhted **22.30** Armastuse saar **23.40** Aadam otsib Eevat **00.40** Reporter **01.30** Valeded võrgustik

08.00 Viini võmmid* **08.50** Autosaaide Grip* **09.40** Hubert & Staller **10.40** Mentalist **11.25** Jututuba **12.55** Spordireporter (SR) **13.00** Lollid ja teadus* **13.30** Inimvõimete piiril* **14.25** SR* **14.30** Ekstreemne sõit* **15.00** Spordireporter* **15.05** Autosaaide Grip **15.55** SR* **16.00** Viini võmmid **16.50** SR* **16.55** Ekstreemne sõit **17.25** Inimvõimete piiril **18.25** Brooklyn jaoskond **19.20** Lollid ja teadus **19.50** Mentalist* **20.40** Chicago tuletõrje **21.35** MfVõidujooks **23.40** Brooklyn jaoskond*

Reede 27. oktoober

06.55 Televisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Televisioon*
11.50 Suud puhtaks*
13.20 Uudishimu tippkeskus*
13.50 Galakontsert "Hollywood Viinis"
15.25 Üks koorilaul: Kaks laulu tsüklist "Sügismaastikud"*
15.35 Säärased mulgid: Mulgid*
16.10 Kolkakomissar Sophie Haas
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV
17.35 Kutsuge ämmaemand!*
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Tööröökikud
20.30 Wend Weis: Hiiumaa
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Krimireede: Midsomeri mõrvad: Künnte ja hammastega
23.10 Pealtnägija*
23.55 Ringvaade*
00.55 Minu pere*

06.15 Küladetektiivid*
07.05</

LOOMAD

ost

Soovin osta väikese koera väikesi kutsikaid. Tel 5560 9715.

EHITUS

müük

SOODSATE HINDADEGA SAE- ja HÕÖVELMATERJAL. Tel 5665 29652.

KINNISVARA

müük

Müüa Toilas mere ääres väga soojad talvekindlad majad. Alghind 150 000 eurot. Info tel 502 3698.

Kinnisvarabüroo AUS VARA – kõik kinnisvaratehingud. www.aus-vara.ee. Tel 5816 6776.

Müüa 3toaline korter (hruštšovka, 4. korrus, päikesepoolne, remonditud, ilma võlgadeta) Kohtla-Järvel. Hind 1900 €. Paku oma hind. Kiire! Tel 5622 8964.

Müüa kinnistu Puru külas, 2 ha maad. Hind 43 000 €. Tel 525 6713.

Aseri keskuses müüa 1toaline mugavustega heas korras korter otse omanikult. Madalad kommunaalmaksud. Hind 4000 eurot. Tel 5624 1703.

1toaline renoveeritud korter lidlas Puru teel. Omanikult. Kokkulepehind. Tel 5625 5918.

MÜÜK

Küttepude müük. Müüa saetud ja lõhutud valge lepp 28 €/m³, must lepp 30 €/m³, kask 35 €/m³. Kohalevedu on tasuta alates 5 m³. Mõõdud tellija soovil. Puud on korrektselt koormasse laotud. Pakkumine on pikaajaline. Tel 5360 7487.

Liiv, killustik, aheraine, muld, sõnnik koos KOHALETOOMISEGA. Teede ja väljakute puiste. Tel 5196 5405.

ALATI MÜÜGIL vähekasutatud külmikud, sügavkülmikud, elektripliidid, pesu- ja nõudepesumasinad. Garantii. Kohtla-Järve, Kauba 33. Tel 502 4399.

Lõhutud küttepuid (lepp 28 €/m³, kask 35 €/m³). Tellija mõõdud, kohaletoomine tasuta. Tel 554 7735, 5836 5868

MÜÜA KÜTTEPUID. Tel 522 5974.

Liiv, killustik, muld, sõnnik KOHALETOOMISEGA (5-15 t). Veoteenused KALLURIGA. Tel 5628 1168.

Lõhutud küttepuid (valge lepp 28 €/rm, must lepp 30 €/rm, kask 35 €/rm). Pikkus soovi kohaselt. Vedu alates 10 rm tasuta. Puud on koormasse laotud. **Kuulutus ei aegu!** Tel 5393 1101.

KÜTTEPUUD (saetud, lõhutud) ja **EHITUSLIK SAEMATERJAL.** Tel 552 5322.

LÕHUTUD küttepuid. Kuivad kamina- ja puupuit. Tel 508 7430.

OTSE TOOTJALT pakitud puitbrikett, turbabrikett, 6 ja 8 mm pelletid, kuivad klotsid pakitult. Kivisüsi (25 kg/kott). Vedu. Tel 506 8501.

MÜÜA soodsa hinnaga SEALIHA.

Vajaduse korral tükeldamine. Info tel 5354 3002 või 505 9151.

MÜÜA SUITSUVORSTI ja MAASINKI väikehulgi, kohaletoomisega. Info tel 5196 2628 või 5351 7414.

TAPAMAJA MÜÜB lihakehasid kohaletoomisega. Info tel 5351 7414.

Saetud, lõhutud KÜTTUPOUD (segapuu 28 €, must lepp 30 €, kask 35 €, metsakuiv 30 €/rm). **Ehituslik SAEMATERJAL.** Kohaletoomisega. Tel 522 3746, www.traiks.ee.

Hobusesõnnik. Kotis 30 l, hind 2 € kott. Asub Mäetagusel. Tel 5893 1077.

LÕHUTUD KÜTTEPUUD. EHITUSLIK SAEMATERJAL
Kohaletoomine.
Tel 5663 1360
www.lepalind.ee

SOOJUSPUMBAD. KONDITSIONEERID.

MÜÜME, PAIGALDAME JA HOOLDAME!
Küsi head hinda!
Alladem
Kohtla-Järve, Kaevuri, 1. Tel 334 7261, 5650 9977, 5024399. www.alledem.ee

TEENUS

KAARDID ENNUSTAVAD.
Tel 900 1727,
24 h. Hind 1,09 €/min.
Ennustuste tellimine ka meilile! www.ennustus.ee

Buss (8, 17, 30, 50 kohta).
Firma Anglo.
Tel 551 5843.

FIRELLI HALJASTUS PAKUB kojameheteenust, muru niitmist, lehtede riisumist, sise- ja välkristust, lumekoristust, puude lõikust, lipu heiskamist, heki pügamist ning haljasalade hooldust ja korrashoidu. www.firelli.ee, tel 5622 4797.

FEKAALIDE ja HEITVEE ÄRAVEDU, kanalisatsiooni ja vihmavee äravoolustustemide PUHASTAMINE. Tel 509 6205, 5662 4716.

Pakun teemantpuurimis- ja saagimisteenust Ida-Virumaal. Vajaduse korral võimalik tulla kaugemalt. Tel 5880 9633.

MÖÖBLI ERITELLIMUSED klientide mõõtude järgi ja **VALMIS-MÖÖBLI MÜÜK.** Järveküla tee 9, Kohtla-Järve. Tel 332 4043, 5302 4433.

Igasuguste akende remont, soojustamine ja hooldus.

Tihendite vahetus. Pakettakende ventilatsiooniklappide paigaldus.

Info
või tel 5569 6939

FEKAALIVEDU

Tel 522 6369

OST

OÜ Estest PR OSTAB metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

OÜ ostab kase- ja okaspuupalki, pakku. Tasu kohe. Tel 518 7136.

SÕIDUKID

ost

Ostan sõiduautosid, mikrobusse ja maastureid (v.a alates 1970). Hind sõltub sõiduki seisukorrast. Tel 5392 2310, retroauto24@gmail.com.

REISID

23., 24., 25., 26. detsembril **SÕIDAME KÜLLA JÕULUVANA-LE Lapimaale!**
E-post: oberlex@yandex.ru
Tel 528 9126.

TÖÖ

pakun tööd

Savala Masinaühistu pakub tööd **vasikatalitajale** Revino farmis Edisel. Tel 525 7034.

Savala Masinaühistu pakub tööd **farmi traktoristile** Voka farmis. Tel 5698 9843.

PAKUME TÖÖD rahvusvaheliste vedude autojuhile. Tel 737 1762.

Pakume tööd müügispetsialistile. Töö ehituse ja puidutöötlemise vallas, eesti ja vene keele oskus vajalik. Töö asukoht Voka alevik. Lisainfo e-posti aadressilt info@omp-projects.eu.

Mäetaguse Põhikool
ootab Sind kandideerima

Mäetaguse Käsitöömaja juhiks

(0,5 ametikohta).

Peamised tööülesanded: toodete ja teenuste ülesehitamine, turundustegevus, erisuguste töötubade korraldamine ja läbiviimine, kliendisuhete arendamine ja hoidmine.

Nõutud: arvutikasutusoskus, loominguilisus, oskus teha koostööd klientidega.

Kasuks tulevad teadmised käsitööst ja müügitöökogemus.

Tööle asumise aeg esimesel võimalusel.

Avaldus, CV ja motivatsioonikiri saata 30. oktoobriks aadressil Mäetaguse Põhikool, Kooli tn 6, Mäetaguse vald 41301, Ida-Virumaa või kool@maetaguse.edu.ee. Lisainfo telefonil 336 6991.

Avinurme valla üldplaneeringu kehtestamine

Avinurme Vallavalitsus annab teada, et Avinurme Vallavolikogu 12.10.2017 otsusega nr 163 kehtestati Avinurme valla üldplaneering.

Avinurme Vallavolikogu algatas Avinurme valla üldplaneeringu koostamise ning üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise 22.09.2015 otsusega nr 68.

Avinurme valla üldplaneeringu eesmärk oli PlanS §75 toodud ülesannete lahendamine Avinurme valla arenguvajaduste kohaselt (nt ehituskeeluvööndi vähendamine, tiheasustusega ala piiri täpsustamine jt). Planeeringuga ajakohastati ruumilise arengu põhimõtteid ja tingimusi, et need vastaksid muutunud sotsiaalmajanduslikele, kultuurilistele ja looduskeskkondlikele arenguvajadustele ja -suundumustele, samuti arvestati Ida-Viru ja Jõgeva uue maakonnaplaneeringu suunistega. Üldplaneering koostati kogu valla territooriumile. Üldplaneeringu eesmärk on tagada elukvaliteet kahaneva rahvaarvu juures ning toetada kogu valla ning Avinurme aleviku kui valla olulisima keskuse jätkuvat mitmekülgset arengut. Alevikus täpsustati nii teenuste kui taristu arendamise põhimõtteid ja tingimusi, kui kavandati uusi puhke- ja ettevõtlusalasid jt otstarbega alasid. Valla hajaasustatud aladel täpsustati valdavalt põllu- ja metsamaade kasutamistingimusi, sh mitmesuguste väärtustatud komponentide (nt roheline võrgustik jt) kasutamistingimusi.

Üldplaneeringuga paralleelselt viidi läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine, mis tõi välja planeeringu elluviimisega kaasnevaid võimalikke strateegilisi mõjusid ning esitas vajalikud leevendusmeetmed, mis kanti planeeringulahendusse. Planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju ega riigipiiriülest keskkonnamõju.

Kehtestatud üldplaneeringuga saab tutvuda www.avinurme.ee, edaspidi Mustvee valla kodulehel. Avinurme vallavalitsus tänab üldplaneeringu koostamisele kaasa aidanud osapooli.

Avinurme Vallavalitsus
Ida-Virumaa, Avinurme, Võidu tn 9.
Telefon 339 7431.
E-post avinurme@avinurme.ee.

Tervis

Rakvere 8,
41532 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

KOSMEETIK SOOVITAB: Tegelge iseendaga ja otsige positiivseid emotsioone

Kuidas sügismasenduse ja väsimusega võidelda?

■ Külmade ilmade saabudes ei lange mitte ainult lehed puudelt, vaid ka tuju. Suvi on läbi ja puhkused seljataga, ees ootavad pikk talv ja tõised päevad. Valgeks läheb hilja, pimedaks vara. Selle tagajärjeks on masendus, apaatia ja nukrus. Statistika kohaselt vae-
vab sügismasendus maakeral iga viiendat inimest ning sagedamini kimbutab see just naisi. Iluvaldkonna spetsialisti, 12 aastat Narva-Jõesuu spaas-sana-
tooriumis töötanud kosmeetiku Julija Marcinkeviciute sõnul pole sellega toime tulla raske, oleks vaid soovi.

NIINA VOROPAJEVA
niina@pohjarannik.ee

Spetsialistide kinnitusel on sügismasenduse peamine põhjus päikesevaegus. Päikesenälja tagajärjel muutub inimene loiuks ja ükskõikseks, ta tunneb end emotsionaalselt kurnatuna ega soovi näha kedagi ega midagi enda ümber. Muidugi jätab see oma jälje ka meie näole ja näonahale. Teie teate seda ilmselt paremini kui keegi teine. Mida soovitate oma klientidele peale spetsiaalse kosmeetiliste protseduuride hea tuju säilitamiseks sügisel?

Kõikide positiivsete muutuste aluseks meie elus on tahe, soov. Et sügismasendusest vabaneda, tuleb seda vaid väga soovida! Ei tasu endasse sulguda ja oodata, et see seisund iseenestest mööduks. Otsige kõiges positiivset ning kõik hea leiab teid ise üles – elus on ju nii palju asju, mis võivad meile rõõmu pakkuda. Järeleproovitud ja usaldus-

väärne meetod on ka iseendaga tegelemine: tehke midagi, mis teile meeldib, otsige kõiges positiivset. Käige suvega seotud protseduuridel, näiteks solaariumis: ehkki ma solaariumi üldiselt eriti ei soovi, kosutavad sügisel ja talvel kaks-kolm solaariumis veedetud minutit nii keha kui ka hinge.

Soovitan võtta ka päikesevanne. Tean, et Ida-Virumaal ühes kohalikus spaas sellist protseduuri pakutakse, ning olen selle kohta väga positiivseid hinnanguid saanud.

Praegu oleks masenduse ja väsimuse vältimiseks vaja võimalikult palju valgust – kui mitte päikese-, siis vähemalt elektrivalgust. Ei min-
geid pake kardinaid ja eesriideid kodus ega tööl, ainult ere valgustus. Selle arvelt ei tasu kokku hoida.

Püüdke päeva valget osa veidigi pikendada. Hommikul är-
gake varem ja tehke väike jalutuskäik. Kui kiirustate tööle, siis minge bussist ma-

ha üks peatus varem. Lõuna-
vaheajal ärge istuge arvuti ta-
ga või mängige arvutimänge. Ning kindlasti ärge töötage vahe-
pause pidamata. Minge si-
seruumidest välja õue, jalu-
tage, hingake niisket sügisõh-
ku ning imetlege kauneid sü-
gislehti. Need on sügisel nagu
päike, laadides meid positiivse
energiaga. Loodus ise püüab
meid aidata, kuid pahatihti ei
pane me seda kahjuks tähele.

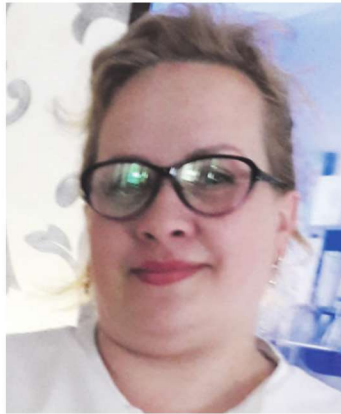
Mis meid kõige paremini
energiaga laeb ja lõdvestab?
Muidugi vannid – nii soola kui
ka igasuguste teiste lisandite-
ga. Ujumine basseinis. Ning
muidugi saun, kus kogeme
meeldivat rammestust ning –
nagu öeldakse – hinge vaba-
nemist.

Muidugi on tõhus vahend ka
näomassaaž, mis lõdvestab ko-
gu keha. Isegi kui kannate pea-
le oma lemmikkreemi, tehke
seda masseerivate liigutuste-
ga. Sellest on ka kosmeetikule
suur abi: nii ei tule tal teie na-
ha elustamiseks mingeid ma-
nipulatsioone teha.

Tähtis on leida "oma" kos-
meetik, kelle käed ja puudutu-
sed teile meeldivad. Sest kõi-
ge tähtsam on saada positiiv-
ne laeng.

Meeleolu parandab ja nahka
pinguldab ka võimlemine ning
spordiga tegelemine. On tões-
tatud, et füüsiline koormus ki-
rendab stressihormoonide la-
gunemist.

Tähtis on viibida meeldivas
seitskonnas, olla ka ise tule-
sade ning teha head – see tu-

Julija Marcinkeviciute koge-
mus näitab, et sügisel vajame
me enim seda, mis meid
energiaga laeb ja lõdvestab.

NIINA VOROPAJEVA

leb kindlasti teile hiljem rin-
giga tagasi. Naeratage võima-
likult sageli, isegi kui õues val-
ab vihma. Armastage end sel-
lisena, nagu te olete, ning kin-
nitage endale, et muutute veel-
gi paremaks – selleks on palju
võimalusi.

Kandke erksavärvilisi rõi-
vaid, juhinduge ka kodu sisus-
tamisel värviteraapia reegli-
test, et saavutada muutusi
emotsionaalsel tasandil. Lühid-
alt öeldes pakkuge endale po-
sitiivseid emotsioone – need
avaldatakse õige pea mõju nii
teie enesetundele kui ka ter-
visele, muu hulgas nahale. Siis
näete välja noorem ja värskem
ning meeldite nii iseendale kui
ka ümbritsevatele inimestele.
Ning siis ei teki ka mingit ma-
sendust!

Millal tuleks EMOsse pöörduda?

Inimesed kurdavad sageli, et
tervise järsu halvenemise
korral ei tea nad, kuhu tuleks
pöörduda – kas perearsti poole
või kohaliku haigla erakor-
ralise meditsiini osakonda
(EMOsse).

Inimesel on keeruline oma
tervise seisundit iseseisvalt
hinnata ning aru saada, kas
tegemist on vältimatut abi
nõudva haigusjuhuga või mit-
te. Eesti perearstide selts ja
Põhja-Eesti regionaalhaigla
on välja töötanud patsiendi
meelespea, kus on ära toodud
sümptomid, mille ilmumise
korral tuleks perearsti poole
pöörduda, ning juhud, mil
tuleks viivitamatult EMOsse
suunduda.

EMOs antakse ööpäeva-
ringset vältimatut abi tervi-
se seisundite korral, mille pu-
hul on patsiendi püsiva tervi-
se kahjustuse või surma oht
(äge tervise probleem, mür-
gistused, traumad ja muud
vigastused).

Tugev ja äkki tekkinud valu: tuim pigistav, suruv
või ängistav rindkerevalu;
äkki tekkinud tugev ja pii-
nav peavalu, millega või-
vad kaasneda oksendamise
ja tasakaaluhäired; talu-
matu kõhuvalu korduva ok-
sendamisega; suukaudsetele
ravimitele allumatu talu-
matu valu.

Trauma: värske trauma,
vigastatud kehaosa turse, de-
formatsioon ja liikuvuse pii-
ratus, põletus, sõõvi-
tus, elektritrauma jmt; võõr-
keha hingamisteedes, seede-
traktis või mujal.

Verejooks: kestev seede-
trakti verejooks; kuse-sugu-

teede verejooks; äge ninave-
rejooks; äge verikõha.

Ägedad seisundid: insul-
di sümptomid – äkki tekki-
nud kõnehäire ja kehapoole
halvatus; äkki tekkinud tasa-
kaaluhäire, peapööritus; mä-
lu- või teadvusekaotus; äär-
muslik nõrkus, jõuetus; võõr-
keha hingamisteedes, seede-
traktis või mujal; palaviku-
alandajatele allumatu püsiv
palavik üle 38,5°C, kõrge pa-
lavik vanuritel; kõrge palavik
ja/või lakkamatu oksenda-
mine keemiaravi patsiendil;
hingeldus, õhupuudus, raske
astmahoog; äge allergiline
reaktsioon, millega kaasneb
õhupuudus, kogu keha haar-
rav ulatuslik lööve, keeletur-
se, neelamistakistus jmt; uri-
niipeetus; kuni 48 tundi taga-
si tekkinud südamerütmihäi-
red või rohkem kui 48 tundi
kestnud rütmihäired, mille-
ga kaasnevad õhupuudus ja
valu rinnus.

Tromboosi sümptomid: äk-
ki tekkinud valu ja turse jä-
semel, enamasti sääremarja
piirkonnas; jäsene jahedus
ja värvumine valgeks või pu-
nakas-lillaks.

Nahainfektsioonid: laial-
dased mädanikud ja mädako-
gumid (abstsess, flegmoon),
millega kaasnevad valu ja pa-
lavik ning mis vajavad ava-
mist; põletikuline haav, mil-
lega kaasnevad palavik ja vi-
gastatud piirkonnas kiiresti
(tundidega) leviv turse.

Psüühikahäired: äge psü-
hoos (luulud, meelepetted,
paranoia); segasusseisund.
Allikas: Ida-Viru
keskhaigla

Eestisse jõudis uus, gripi vastu lisakaitset andev vaktsiin

Uuel gripihooajal saab end
vaktsineerida Eestis neljavalentse
gripivaktsiiniga Vaxigrip Tetra, mis annab lisakaitse
B-alatüübi gripiviiruse vastu.

Ravimiameti ravimiohu-
tuse osakonna juhataja Ott
Laius selgitas, et kuna gripi-
viirust on palju tüvesid ning
igal aastal ringlevad tüved
muutuvad, ongi vajalik end
igal aastal uuesti vaktsineeri-
da.

Kui seni kasutusel olnud
kolmevalentne vaktsiin annab
kaitse kahe A-alatüübi gripi-
tüve vastu ning ühe B-alatüü-
bi tüve vastu, siis neljavalent-
ne vaktsiin annab kaitse sama-
de A- ja B-tüvede ning lisaks
veel ühe B-tüve vastu. Seal-
juures A-tüved on Laiuse sõ-
nul eriti muutlikud ning põh-
justavad ka suurema osa hai-
gestumistest.

"WHO hinnangul põhjus-
tavad tuleval hooajal enim
haigestumisi need kolm tü-
ve, mis on ka kolmevalent-

ses vaktsiinis, aga mingi hul-
ga haigestumisi võib põhjus-
tada ka n-õ neljas tüvi," selgi-
tas Laius.

Ta rõhutas, et gripivakt-
siin annab küll väga hea kait-
se nende tüvede vastu, mis
vaktsiini sees on, aga kunagi
ei hoia see täielikult ära hai-
gestumisi, sest haiguse võib
põhjustada mõni teine tüvi.
"Sõltuvalt sellest, millised tü-
ved sellel talvel realselt le-
vima hakkavad, annab nelja-
valentne vaktsiin kolmevalent-
sega võrreldes haigestu-
misvastase lisakaitse," mär-
kis ta.

Praegu on Laiuse andmeil
apteekides saadaval ainult nel-
javalentne vaktsiin, mis mak-
sab 10,53 eurot, peatselt peaks
apteekidesse jõudma ka kol-
mevalentne vaktsiin. Sel-
le hind peaks tootja kinnitu-
sel jääma 5-6 euro kanti. "See-
ga ühe tüve vastane lisakaitse
maksab umbes 4-5 eurot li-
saks," lisas Laius. (Postimees.
ee)

MMKliinik

Plastikakirurgia

Rindade suurendamine
Rindade vähendamine
Silmalaugude korrigeerimine
Sünnimärkide eemaldamine
Kõhuplastika

www.mmkliinik.eu
Helista 5088 180, 5340 0043
Pärnu mnt. 67A, Tallinn

TÄNAN USALDUSE EEST!
GERT TARTLAN
Valimisliit Ühtne vald
TOILA VALD

Austatud valijad! Teie antud hääled kohustavad mind rakendama kõiki teadmisi ja oskusi selleks, et meie kõigi elu uues ühendvallas areneks edasi, oleks turvaline ning me kõik tunneksime, et elame parima elukeskkonnaga vallas Ida-Virumaal.

MINA SEISAN TEIE EEST.
ÜHESKOOS OLEME TARGEMAD JA TUGEVAMAD!

Hea Jõhvi elanik!

AITÄH
USALDUSE JA
TOETUSE EEST.

AITÄH,
ET TOETASID
TUGEVAT JÕHVIT.

Reformierakonna kandidaadid

Reform
Parem Eesti Sinule!

REPO by **SORBES⁺**

AS Repo Vabrikud
OSTAB
3 m küttepuid

Tomas Kivestu, tel 504 2598,
tomas.kivestu@sorbesgroup.com,
aadress Maidla tee 7, Püssi, Ida-Virumaa.

Welcome on board! www.sorbesgroup.com

Põhjaranniku tellija!
Leht ei tulnud postkasti?

➔ Helista Omnivasse 661 6616. ➔

24.-26.
oktoobrini
kliendipäevad!

Kõik raamid -50%
(soodustus kehtib uutele ja alalistele klientidele).

Nägemiskontroll
optometristilt prillitellijale
TASUTA.
Vastu võtab dr M. Tenusar.

Eelregistreerimine tel 332 7575, asume Jõhvis Tsentraali 2. korrusel Keskväljak 4.

OPTIKA
OPTIUM GRUPP
www.optiumgrupp.ee

Jalaexpert

25. oktoobril kella 11-14

Jõhvis Rakvere 3 (ITAKi ruumides)
võtavad vastu arst-protesisist
Andrej Nikolajev
ja meister **Sirje Saaremaa**

Jalaproteesid, käeproteesid,
rinnaproteesid.
Ortoosid käele, jalale, seljale.
Tallatoed: individuaalsed, kohandavad.
Ortopeedilised jalatsid lastele,
diabeetikutele ja reumaatikutele.
Anatoomilised jalatsid tööle,
koju, tänavale.
Abivahendi kaardiga soodustused.
INFO tel 740 2316 või 5342 5295.

WildWoman! Ehted –
kvaliteetsed käsitööna valminud poolvääris kividega
höbe- ja kuldehted on esimest korda külastamas Jõhvit!

KOHTUMISENI 24.10
JÕHVI KONTSERDIMAJA III KORRUSE FUAJEES
KELLA 12.00-18.30!

Uuri lisa: WWW.WILDWOMAN.EE

Hea
Jõhvi elanik,
valimisliit Jõhvi tänab
Teid tehtud valiku ja meile
avaldatud toetuse eest!

Ainult koostöös
on võimalik tagada
inimsõbraliku Jõhvi areng,
aga selle aluseks saab olla
üksnes kompetentsus ja usaldus!

Valimisliit Jõhvi

coop JÄRVA TARBIJATE ÜHISTU

Järva Tarbijate Ühistule kuuluv Tööriistamarket on alates 2003 a. edukalt tegutsenud, müües nii jae- kui ka hulgi klientidele Soome firmast Isojoen Konehalli OY (IKH) tarnitud tooteid. Tööriistamarket poolt pakutav lai tööriistade ja seadmete valik hõlmab üle 30 000 erineva kaubaartikli ning toodete nomenklatuur laieneb pidevalt. Tänaoleks oleme kujunenud üheks suurimaks tööriistade ja tarvikute müüjaks Eestis.

TÖÖRIISTA MARKET
JA IGA TÖÖ SAAB TEHTUD

Kandideeri juba praegu **novembris 2017** avatavasse
Jõhvi Tööriistamarketisse
MÜÜJA (klienditeenindaja)
ametikohale

Sinu väljakutseteks saavad olema
aktiivne müük kaupluses, klientide nõustamine ja teenindamine müügisaalis ja vajadusel kassas, kaupade vastuvõtmine, väljapanek ja komplekteerimine, müügiks ettevalmistamine, vastutamine määratud ala eest kaupluses ning muud juhataja poolt antud ülesanded

Ootused Sinule

- soov töötada klientidega;
- tehniline taiplikkus;
- valmidus füüsiliseks tööks (raskuste tõstmine, tööpinkide kokkupanek jne);
- eelnev töökogemus tehnilises valdkonnas (tööriistad, tarvikud jne) ja/või klienditeeninduses;
- eesti ja vene keele oskus;
- kiirus ja täpsus, hea suhtlemisoskus ja rõõmsameelsus.

Omalt poolt pakume
pikaajalist ja kindlat töösuhet; huvitavat ja mitmekülgset tööd; uut ja meeldivat töökeskkonda; tööalaseid koolitusi; töötamine töögraafiku alusel vahetustes kaupluse lahtiolekuaegadel

Lisainfo

- tööle asumine **novembris 2017**
- kandideerimine **31.oktoobrini**

Kui Sa tundsid, et soovid osa saada uue kaupluse sünniloost, siis see pakkumine on just Sulle. Kandideerimiseks saada oma CV aadressile personal@jarvaty.ee märgusõnaga „Jõhvi Tööriistamarket müüja-klienditeenindaja“.

Küsimuste korral helista kaupluse juhataja Enn Lasbergile 588 53870 või personaliosakonda 38 50 395.

Ühendust võetakse väljavalitud kandidaatidega.

MAKSIMARKET KONSUM AO EHIUSKESKUS TÖÖRIISTA MARKET